

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Egy hóra.
Negyedévre

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piacz-utca 49. szám.

Baltazár lelkész beiktatása.

A vasárnapi ünnepek.

Debrecen város egész közönsége fogadta tegnap Baltazár Dezső dr. püspököt azzal az örömmel, amivel a várvavártat fogadja a régen várakozó. A megérkezés öröme öntött melegséget, adott színt az ünnepnapnak, a mely nemcsak egyházi jelentőségű volt, hanem általános ünnep, Debrecen városáé. — A tegnapi napon nemcsak az egyház, nemcsak a hívek szeretete vette körül Baltazár Dezső drt, nemcsak a debreceni nagytemplom új lelkészét illette meg az éljen, hanem Debrecen új nagy polgárát. Mert Baltazár Dezső dr. nem a püspökké választással, hanem lelkészi állásának elfoglalásával lett igazán Debrecen-é, azé a városé, amely őt oly régen, oly igaz szeretettel és vágyódással várta. — És mert most végre megnyerte őt magának, ezért gyultak ki az öröm lángjai, ezért zúgtak fel az öröm hangjai nemcsak a református egyház hiveinek, hanem Debrecennek a városnak polgárai ajakáról.

Ez az öröm nemcsak nagy szeretetnek és határtalan becsülésnek és tiszteletnek a jele, hanem annak is, hogy Debrecen város polgársága nagyon helyesen megérezte azt a végtelen nagy erőt, amelyre forrongó, előretörő életében olyan nagy szüksége van. Mert a tegnapi ünnepség ebből a nézőpontból volt igen jelentőségteljes Debrecen városára.

Az az óriás munkaerő, ambíció, tudás és ügyesség, amely Baltazár Dezső dr. minden tettét jellemezte és jellemzi, költözött be a tegnapi nappal Debrecenbe. Ezeket az erőket nyerte meg tegnap Debrecen városa s

Az első csalódás.

Irta: Mórícz Pál.

A nyalka honvédezred porosan unottan érkezett a rétes hegyaljon épült öreg városkába. Még néhány harsogó vezényszó, majd az „ima” bájos kúrthangjai után csoportokba szakadozik a sötét tömeg és a kisbírák, polgárok, kvártélyszerző katonák vezetésével kezdődő a „beszállásolás”.

Zsótér Laczi hadnagyot valami sok macskás öreg asszony dohos, lomos szobájába telepítik be . . . Tikkasztó a földes szoba levegője. Zsótér hadnagy a kapuból vágyólag nézegeti a sok csinos uriházat. Némelyik virágos ablakból kackiás női fej kíváncsiskodik ki felé. Bezzeg Laci hadnagyéknál csak a macskák nyivákolnak, meg a vén asszony dirmeg-dörmög a tisztiszolgára. Szegény Zsótér hadnagy nem állhatja tovább, már épen neki-lódult a nagyvendégfogadóhoz: bufejeltőre, midőn az egyik kuria ajtón Vass Dénes főhadnagy lépett eléje.

— Hé! Vitéz urfi! Tán az orrod vére folyik?

Zsótér hadnagy lemondóan busan emelint érdekes fiatal fejét. Gunyorosan mutat a roskatag kvártély felé.

— Jaj nekem! Még a világból is kiüldöz-

nyerték Debrecen városának közügyei. Hatalmas egyéniségének eme nagy tulajdonságai kerülnek bele Debrecen város közügyeinek intézésébe, hogy e város fölvirágoztatását az ő hatalmas erejével is siettesse, elősegítse.

Amikor tehát Debrecen város polgársága olyan nagy örömmel, annyi szeretettel fogadta a lelkészi beköszöntőt s annak elmondóját, önmaga szerencsésének örült. — A fölzugott taps és éljenzés tehát Baltazár Dezső dr.-nak, Debrecen új polgárának szólt.

Ez az öröm egyszersmind azonban egy sereg nagy reménységnek kifejezője is volt. Sok reményt fűz Debrecen város polgársága Baltazár Dezső dr. megérkezéséhez, az ő személyéhez. E remények beváltásáért előlegezett bizalom nyilatkozott meg, e bizalom pedig méltán fakadt abból a multból, amely Baltazár Dezső dr. mögött már áll.

Bizalom, remény, szeretet, tisztelet és megbecsülés szólt tehát az ünneplésben s szólt ez Baltazár Dezső dr.-nak, Debrecen új polgárának.

A fényes ünnepség lefolyásáról tudósításunk a következő:

Reggel fél kilenc óraker sűrű sorokban vonult fel a presbiterium és az ünneplő közönség a konzisztoriális épülethez, amelynek tanácstermében a prebiterek és a lelkészi kar tagjai gyülekeztek össze. Itt fogadták Baltazár Dezső dr. püspököt is, akit a presbiterek a lelkészek kara között kísérték át a nagytemplomba.

A nagytemplomban.

Itt délelőtt kilenc óraker kezdődött meg az ünnepi istentisztelet, amelyet gyülekezeti ének nyitott meg. A gyülekezet a 135. dicséretet énekelte.

nek a macskák! És a résztvevő keblü főhadnagy előtt ecsetelni kezdi sok macskás, vén asszonyos lakásbeli helyzetét.

Vass főhadnagy kacajra fakad.
— Ó, te szegény áldozati báránka a hadnagyok között, no, ne szepegj! Hisz itt vagyok én s nem engedlek a sokmacskás né-némasszonyi prédájául . . .

— No, igen! Hozzám költözködj! Az én szállásomon elférne akár a vezérkar is.

Zsótér hadnagy így került a Klára kisasszonyék házához. Lombos udvarban feküdt a fehér zsalus uriház. Az ablakok alatt virág illatozott. Galamb bugott a háztetőn. Lentebb, a rácson tul fehér, meszelt hosszú cselédház, ólak. A gyepes udvaron vidáman fickándoztak a csikók. A hegyes-begyes pulyka-kakas nem győzte őket hurrogatni! És azután Klárika kisasszony is . . .

Cseperegő, borus éjszakán, midőn a boglya oldalba huzódva szivarozgattunk, konyakoztunk és a királygyakorlat alkalmával vártuk az ellenséges támadást, midőn a táborősről lövések hangja hallatszott, beszélt Zsótér hadnagy az itt következő történetet:

— Klárika eleinte szaladt, ha találkoztunk és évődve köszöntöttük. Abban a korban volt, midőn a leánygyermekből kezd átfelülni az asszony. A ruha feszül az idomokon. Ajka tel-

Baltazár beköszönő beszéde.

Az ének elhangzása után Baltazár Dezső dr. lépett a szószékre s rövid, költői szépségű könyörgő imát mondott, majd az ima befejeztével megkezdte a következő gyönyörű szép beköszönő beszédét:

A. i.: Róm. X. 13., 14., 15. vers: 13. Valaki segítségül hívja az Ur nevét, megtartatik. 14. Mimódon hívják azért segítségül azt, akiben nem hisznek? és mimódon hisznek abban, aki fölül nem hallanak. Mimódon hallanak pedig predikáló nélkül. 15. Mimódon predikálnak pedig, ha nem küldetnek.

Minden ember küld, hajt, vezet valamit. Legtöbbet az önzés a maga törvény-sokaságu változataival a falat kenyér kicsikarásától a hírnév, dicsőség magaslatáig. Önzésünk kényurasága alá akarjuk betörni a világot, miközben az vezet bennünket nevetséges jár-szalagon.

Mindenki jónak tartja azt, ami küldi, hajtja, vezet. Mert az óhajtott célt tartjuk mozgatónak s a kívánság ereje fényesre aranyozza előttünk a gonoszsgot is. A célban megszentelődnek az eszközök s még a szentlélek elleni bűnre is találunk mentséget, ha célunk utjából el tudunk vele háritani valami akadályt.

A célt magunk tüzzük ki, tehát olyan is az, mint magunk: gyarló, nyomorult. Ilyen célok szolgálatában fecséreljük el drága kincsünket: az életet s adjuk zsákmányul a világnak. Hiába szól az evangélium: „Ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változatok el a ti elméteknek ujulása által, hogy kedveljétek az Istennek ama jó, kedves és tökéletes akaratját.” Mi épen ezt az akaratot kerüjük. Nem akarunk vele találkozni, mert félünk, hogy annak tükrében, célunk, törekvésünk, egész életünk megszégyenítő szegénységgel, nyomorúsággal fog elélni állani. Már pedig ez a kép magunk csinálta jövőnk lidérc-fényű távlatát nagyon elrontaná.

ten, pirosan dagadozik. Gyöngye orcáján éleledik a jelleg. Mozdulatai még ugyan szegletek, de természetén még ott hullámlázik a felüldő női testnek minden bája. Haját fonatosan viseli. És midőn ákáclevelet tépeget a kacsról, miről mélézik? Fejcsékéjét miért hajtja félre? Mire gondol? Kezét miért szoritja dobogó szívére? S ha kardod csörtült, oly kéjes ijedelemmel miért rebben meg? Miért akar futni? Kendőjét miért borítja repeső szerelmére? Ha szólítod, miért pityeriti sirásra piros ajakát? Miért, miért? . . . Klárikában ébrednek a szerelemre teremtett örök nő! Érzelmeket készít. Hiába visel kurta ruhát, már érezi, hogy a fiu, a férfi több is lehet a játszó cimboránál. Bár előjáróban mi is csak cimboráskodtunk, sőt a Klára özvegy anyja is megengette, hogy a „gyerek” hátulovacsáján érdekesebb gyakorlatainkhoz kilovagolhasson. Mint örvendezett! Miként nyelte a port! Hallgatta a katonanótákat, azokat az egyszerűen siralmas, kopogós dallamokat! Még az öreg morva alezredes is mosolyogva köszöntötte:

— Jó reggelt Klárika!

Klárika nevetve fintorította arcát a jó öreg pohos után, aki mintha csak valami nagy karosszéknél bóbiskolt volna, oly esetlenül himbálódzott nyergében; de ha már tulságig csapongott a kedv s már a Vass főhadnagy

Igy veszünk el aztán a világban: „*azokra nézünk, amelyek láttatnak, nem azokra, amelyek nem láttatnak; pedig amelyek láttatnak időszertül valók, amelyek nem láttatnak, örökkévalók*”. A világ s benne az ember csak eszköz. Eszköze Isten dicsőségének. És mi mégis — a helyett, hogy az örökkévalóság Istenének közvetlenül akarnánk eszközei lenni — a világ szolgáivá leszünk. Pedig az eszköznek is eszköze lenni nem illik ahhoz a méltósághoz, melyet Isten a szabadság koronájával megékesítve ajándékozott nekünk. De ez a szabadság nem arra hatalom, hogy az Isten dicsőségét is meg tudjuk hiúsítani, hanem arra, hogy saját idvességünk utját hit által mi magunk egyengetni tudjuk. A nagy egyetemes célnak; az Isten dicsőségének végtelen körén belül a magunk megtartása, idvessége is isteni cél.

Egyéni cél ugyan, de szent és isteni; mert a szent Isten kegyelme küld reá. Mint minden célnak, ugy ennek is vannak eszközei. Szent leckék gyönyörű fokozatban mutatja be ezeket. A célból indul ki s megy a legközelebbi eszköztől a legtávolabbig. Segítségül hívás, hit, hallás, predikáció. Így jönnek visszafelé egymásután. A legtávolabbi tehát a predikáció. Ebben is kifejezésre jut az a Krisztusi igazság, hogy az egyéni hitnek Istenhez való viszonya szabad. A lelkipásztor sem közbenjáró az egyéni hit és Isten között, mint ha az idvesség vagy kárhozát kapuja nélküle nem volna nyitható, hanem csak eszköz arra, hogy felébressze a lelkekben az Istenhez jutás szabadságának tudatát, gyönyörűségének érzetét. „*Sem aki plántál valami, sem aki öntöz, hanem Isten, aki előmenetelt ad.*”

De legyen bár kétségen felüli igazság is az, hogy mi Istennek hivatalos szolgálói is csak „*emberek vagyunk, olyan indulatok vannak bennünk is, mint ti bennetek*”; tehát hogy a predikáció is épen olyan gyarló, esendő ember, mint akik halgatják, mégis van a mi tisztünkben kiváltképenvaló méltóság; nem azért, hogy „*alkalmatosak volnánk mi magunktól valaminek gondolására hanem, hogy alkalmatosak vagyunk, Istenről vagyunk*”, van méltóság, mert tisztünket megszenteli az a tudat, hogy Isten küldött az idvesség munkájára bennünket.

A predikációnak, a lelkipásztornak arra van küldetése, hogy az embereket megtartásra, idvességre vezérelje.

Nézzük meg, hogy ez a küldetés I. kitől jön? II. mi a tartalma?

I.

Kitől, mitől jó a küldetés? Ezt a kérdést intézem magamhoz; ezt irányozom a földre, az égre.

Magamtól, a szívem vágyától, a lelkem óhajától; sugallattól, ami lopva száll meg: szá-

jámbor bakatiszti lovát is az ároknak ugrattuk, haragot szünelt a második század parancsnoka.

— Gyerek nép, vigyázzatok! Mert szobafogság lesz a vége . . . Te fickó, ugyan nem érdemled meg, Klárka lesz a börtönöröd. Klára ilyenkor a csintalanságában is olyan ártatlanul kedves arcjáttékkal nézett a főhadnagyra, hogy szinte vágyódtam megszökni azt a bájos babafejet; aminthogy egyszer meg is csókoltam.

Kipusztult szőlősdombon pihent a csapat a zajos hadijáték után. A bakák gulába rakták a fegyvert. A tiszturakat „megbeszélésre” hívatta a tábornok, csak én maradtam vissza a Klárka gavallérjaként. — Bokros, zöldes levelű birsalmafa alatt ültünk le. A fáradt katonák a sárga avarban szenderegtek. Illatozott az erdei fű, az őszi virágok. A bokor árnyékában kellemesen bágyadoztunk, mert kint a mezőséget perzselte a délőrai napfény. Azután hogy is történt csak? . . . Csend volt. Illatos melegség. Amint egymás mellett hevertünk, a Klára feje egyszer vállam felé hajolt s magamhoz ölelt a gyereket. Azért a két-három becsületes csókért — talán csak — nem ítél meg szigorúan a Mindenható? De mi ez? Klára riadtan ugrik fel.

— Klárkám, hisz csak tréfa volt . . .

mitástól, amit hideg pontosság lassúságával érlelek? Innen, így jó a küldetés?

Szomorú, ha úgy van! Lehet-e szentnek forrása ez a kis ingatag világ, melyben a hus és lélek örök forradalma teszi kétséssé a jó esélyeit, ahonnan szomorúan jaidul ki Pál apostol alázatos bizonyágtétele: „*akaratom vagyok, a jóra, de hogy azt elvégezzem, nem tehetem. Mert nem cselekszem a jót amelyet akarnék, hanem a gonoszt cselekszem, melyet Nem akarok*”. Ebből a világból csak a halál küldetése származik.

Avagy a föld adná a küldetést? A lelkipásztornak tehát az a gyülekezet, amely hivatalra hívta? Ezt a küldetést nem kicsinylem. Van valami felemelő és magasztos abban, mikor a lelkek egy közös lelki célban egymásra találunk; mikor a sugár csókjára visszfény válaszol; mikor a hívó szükségre teljesítő szeretet felel. Van felemelő és magasztos akkor is, ha a küldetést a hiveknek kicsiny serege adja; hiszen ha kettő három jó is össze az Ur nevében, már ott lehajlik az ég s alá száll az Isten. Hát még ha ez a küldetés olyan gyülekezettől származik, mint a tietek, melynek fényes multjára tekintve „*hátakat adhatok én is az én Istenemnek mindenkor tifeleletek, az Isten ajándékáért amely nektek adatott a Jézus Krisztusban, hogy mindenkiben meggazdagodtatok ő benne; annyira, hogy semmi ajándék nélkül nem szükkölködtek*”. Éreztem ennek a küldetésnek parancsoló hatását én is. Elhagytam miatta szülőföldemet, bölcsődalának, virágos tavaszának, termő nyarának csendjének, viharának, küzdelmeinek, diadalának emlékeivel és jöttem hozzátok. Hívott a fényetek, vont a nagyságotok, igézett a dicsőségetek. Vajha részem lehetne benne; nem hogy vennék belőle, hanem, hogy adhatnék hozzá én is valamit!

De bár töltsek is el nemes indulattal a lelkipásztor lelkét hívó gyülekezetének méltósága, történelmi fénye, gazdag hagyományai, neki az Istentől küldöttnak kell tudnia magát, mert különben nem lehet reménye, hogy magasabba emelheti gyülekezetét, lévén a küldött az ő küldőjénél mindig alábbvaló, mert különben nem tudná követni azt a parancsolatot, hogy „*Istennek engedjen inkább, mint az embereknél*”.

A küldött sohasem tulajdonosa annak a méltóságnak és hatalomnak, amelylyel küldője elbocsátja. A méltóságot és hatalmat csak képviseli. De épen e miatt a minőségem miatt minden szavában, minden cselekedetében éreznie kell a felelősséget, melylyel küldőjének tartozik. Mert a küldő is azonosítja magát küldöttjével annyira, hogy annak megtisztelését is, sérelmeit is magáévá teszi. Hiszen egy egész ország képes fegyverbe szállani, mikor követést bántalom éri.

Fontos tehát tudatával birni annak, hogy

Tréfa! Klárka mégis sir! Nem a harag égető könnyűje ez! Ilyen könnyűk akkor fakadnak a csóktól piros arcon, midőn attól az édes nagy érzéstől áradozik a női szív.

— Gyerek! No, ne sirjon! . . .

Most már valóban a haragtól villant meg a szép gyermek szeme. A tréfát még megbocsátotta volna, hanem amiért gyermeknek neveztem, faképnél hagyott, kis háti lovan egyedül lovagolt haza Klárka! És ezentul elmaradt a gyakorlatunkról. — Talán a mamája sejdített meg valamit? . . . Az bizonyos, hogy többször rajtacsíptem, midőn a zsalu mögött lesekedett a gyerek. — Máskor virágot találtam az asztalomon s midőn a kisvárosból — a nagygyakorlat lezajlása után — hazafelé indult az ezred, hajnalig tartó dártdót csaptunk. Este Klárkától csak futólag bucsuzhattunk el; midőn kezet fogtunk, éreztem, hogy reszket, éget a lázas kis keze! Ime — szent Isten — a mécses is mindjárt eltörlik! De nem! Klárka a mamája előtt még sem fakadt sirva. Összeszorította ajkát s gyermekszokás szerint kiszaladt a szobából. Anyja nevetett is, bosszankodott is, hogy mi jutott Klárkához? . . . Én hallgattam . . .

És másnap csakugy csapták a sarat a katonák, midőn az esős őszi hajnalon utnak indult az ezred. Az átvirrasztott éjszaka után

ki küldött bennünket. Fontos még azért is, mert minél hatalmasabbnak tudjuk azt, aki bennünket elbocsátott, küldetésünk sikerében annál jobban bizhatunk; annál lelkesebben, annál bátrabban tudjuk hivatásunkat teljesíteni.

Az üdvörténelem nagy hőseinek világformáló erejét épen az adja meg, hogy ők a legnagyobb méltóság, legdicsőbb hatalom; az Isten küldötteinak tudják magukat. — Ábrahám hívó, bizó, boldog mosolya, mellyel kételkedő asszonya hitelenségét megszegyeni, engedelmissége, mellyel egyetlen fiát megáldozni kész; a szntbuzgalom, mellyel Jákób megépíti a betheli kőoszlopot; az áhitat, mely leoldatja Mózes saruját a csipkebokor előtt s a bátorság, mellyel minden veszélynek nekimegy: mind, mind az isteni küldetés szent tudatából származik.

Ilyés lelkének forradalmába a vér és füst között ez a tudat lehel be a megnyugtató és a reménység csillapító szavát. Jób tűrő szenvedését gazdag jutalmazás zálogává ez teszi. Esaias nagy lelke ezzel világítja át Egyiptomtól Babilonig a versengő világ történetét. Jeremiás könnyzaporába, melyet a pusztuló világra önt, a szabadulás próféciáját szivárványként ez szövi be; Ezékiel álmodozó lelkét látomásokra ez illeti.

A csodák hatalmában, a szenvedések szentségében, a feltámadás diadalában idvezítő Krisztusunk ennek a tudatnak az erejét szentelte meg. Ennek csillagát követve közelnek s visznek az Isten dicsőségének magassága felé a tanítványok, apostolok, mártírok és reformátorok.

Az isteni küldetés közös tudata, parancsa és birtoka szenteli egyetemes papsággá a Krisztusban hívók millióit; kiknek tengerébe iránymutatókul az utódlás rendje s az üdvélet szüksége minket, predikálókat állatott. Én magam semmi vagyok, pára, mi mulik; kód, ami száll; de az a tudat, hogy Isten szolgálja vagyok: szilárdá teszi a lábamat a vezérség szirtfokán; honnan a ti idvességetekért az égre mutatok. És hogy a lábam meg ne inogjon, mutató kezem félre ne térjen: nem csak azzal kell tisztában lennem, hogy ki küldött: hanem azzal is, hogy

II.

mi a tartalma küldetésemnek?

Küldetésem tartalmát a cél határozza meg s az a munka, mellyel szolgálni kell a célt. „*Valaki segítségül hívja az Ur nevét, megtartatik*” mondja szent leckénk. A cél tehát a megtartás vagyis az idvesség. Méltó cél a küldetést adó Isten nagyságához, kegyeiméhez és szentségéhez. Mi az idvesség? Lelki boldogság itt a földön annak tudatában, hogy Isten kiválasztott bennünket az örökéletre, a siron tul pedig magának az örökéletnek való-

nem felette kellemes ilyenkor a gyaloglás. A Dénes főhadnagy nyereg táskájából mihamar előkerült a konyakos üveg. Épen az erdő szélehez értünk. Vass főhadnagy valami életunt tréfával akarta a társaságot kedvre deríteni; midőn ime a bokrok közül Klárka ugrott elének. Bokráig taposott a sárban. Átázott ruháját is megtépték az ágak. Sápadt arccal, szomorúan szoritotta meg a kezünket. Sirt . . . Mi még csak vigasztalni sem tudtuk; hiszen arca egészen öreges, komolyodott női arc volt. Nézése a szerelmes nőnek nézése!

— Az Istenért! Klári, mit csinált? Mit akar?

Tiszti köpenybe takartuk a reszkető gyermeket. A jólelkű ezredorvos kocsián szállította vissza anyjához Klárkát . . . Vagy gyermeknek mondhattuk még?

Vass főhadnagy idegesen sarkantyuzta meg mitsém vétett Mimi lovát. Jó magam a letört galylyal vágtam végig egy szemtelenül vigyorgó bakán. Az orvos kocsiját, Klárkát eltakarták a sárga levelű fák! Suszter Fábán, a század tenoristája szerelmes nótába kezdett, de nem dudolták utána. Mogorván caftattunk a sáros erdei uton. A mi századunk volt az utolsó század, mi utánunk már csupán a sötét, hangtalan, hideg erdő susogott, zuhogott hervadozó vizes lombjával.

ságos birtoka. Ezt a tudományt, ennek a mély-ségét, magasságát, gyönyörűségét kell predi-kálni nekem. Megzendíteni a kürtöt bizonyos hangon mind alkalmas, mind alkalmatlan idő-ben, hogy „a hit által való nemes harcot har-coljátok meg; ragaszkodjatok az örökélethez, melyre hivattatok”. Ezzel a szózattal kell megállítanom a bűnöst, ki az elveszés, a kár-hozat utjára tért; ezzel megszegyenyiteném minden dicsekedő emberi tudományt, mely a nem látottak tagadásából akar magának méltóságot gyűjteni; ezzel megaláznom minden nagyságot, mely egyedül a földre támaszkodik; ezzel megizesítenem a szegény kezében a szá-raz kenyeret; ezzel mosolygást adnom a bá-natnak; gyógyulást a testi-lelki nyomorúsá-gnak s ezzel a sir szélére odaállanom, hogy az örökélet hitében fényes ünnepé váljék minden temetés.

Becsülék-e ma ezt a célt az emberek? A világ a testnek áll; a lelki értékeknek nincsen méltatása. Keveset adnak az idvesség lelki jelentőségére; elmosódnak tehát a közöny, a kicsinylés csipős ködében a lelkipásztorok is. A célt nem lelkesülnek az emberek; a cél-hoz vezérő is ilyen érzülettel találkozik. Ki elé álljunk ezért a vádolás szavával? Megva-doljuk-e a szülői házat, hogy az atyák szent örökségét nem őrizte hiven, hogy veszni hagyta a pátriárchális élet hitbeli erejét? Fe-leletre vonjuk az iskolákat, hogy csak anya-got és nem lelket tanítanak? Kipellengérezzük a társadalmat, hogy mint a fehérre festett koporsónak, olyan minden formája, minden fö-lénye, minden ragyogása? Tetemre hívjuk-e az államot a nagy erkölcsi halál ravatala mellé, hogy nem a józan erkölcs, hanem a félelem és hatalom talpkövére támasztja ma-gát? Vagy könnyű mentesülni felhozzunk okul valami szellemet, irányzatot, áramlatot, amely — mint mondani szokták — ellenállhatatlanul elhatalmasodik egyes korok lelki világa felett?

Szolgai tiszteltetés az alázatosságot azt diktálja nekem, hogy a kérdésekkel csak forduljak magam, magunk felé. Talán az igehirdetésre nem „tudakozzuk olyan mélyen az írásokat” mint kellene; vagy „felettebb bölcselkedünk annál, amint kell bölcselkedni”. Talán beengedjük sodorni a szöveket a piacok és utcák szeszélyes áramlatába; vagy érzéketlen ma-gasságba emeljük fel az eleven élet szükségéi felett? Talán a hatalmunkra, a tekintélyünkre többet adunk, mint a szolgálatunkra? Talán a nagyságunkhoz több biztosítékot találunk a mesterséges titokzatosságban, az elzárkózás-ban, mint a feddhetetlen élet nyílt természeté-ben s a gyarlóság alázatos vallomásaiban? Talán szavainkból ama világosság; az evangé-lium, cselekedeteinkből ama szent só; a sze-retet nagyobb mértékben hiányzik, mint amennyit a közös gyarlóság nyavalyája ki-menteni tud? Talán a hirdetett ige és követett élet nem fedik úgy egymást, hogy mindenestől fogva odaadhatnánk magunkat példa gya-nánt?

A ki ezek előtt a kérdések előtt nyílt homlokkal, csendes szívvel, a szolga hűségé-vel, a hit határozottságával s a remény teljes-ségével meg tud állani: a prédikátori küldetésnek teljes tartalmát az hordozza a lelkében és az életében.

Az írás tudakozása, tiszta igehirdetése, felettebb nem bölcselkedés, alászállás a földi élet szükségéibe tapasztalataiba, mégis fent-maradás a lelki hivatás magaslatán; szolgálat alázatosan, törődéssel, könnyhullatással, cse-lekedetekben megmutatott hit, inkább meg-sanyargatni a testet és odaadni rabság alá, semmint a saját élet gonoszsága mellett má-soknak prédikálni erkölcsöket; inkább meg-halni, az örökéletnek, mint élni a halálnak; ez a tartalma annak a küldetésnek, amely sze-rint, ha prédikálunk; meg is hallgatnak; ha meghallgatnak, hinni is fognak; ha hisznek, segítségül is hívják az Urat; ha segítségül hív-ják az Urat, meg is tartatnak. Amen.

Az ünnepi beszéd után a gyülekezet a 116. zsoltárt énekelte el, amelynek elhangzása után az új lelkészt a lelkészi kar tagjai s a presbiterek átkísérték az egyház tanácsster-mébe, ahol tovább folytatódott az ünnepség.

A presbiterium ünnepe.

Az egyháztanács tagjai majdnem teljes

számban jelentek meg az ülésen, amelyen *Kovács József* polgármester és *Dicsőfi József* lel-kész elnökölték. A presbiterek élienezve fo-gadták az emelvényre lépő *Baltazár Dezső* drt, akit *Könyves-Tóth Kálmán*, mint a leg-idősebb lelkész, üdvözölt meleg szavakkal, szép beszédben.

Szíves örömmel engedtem annak a meg-tisztelő bizalomnak — így kezdte beszédét — hogy főtiszteletű *Baltazár Dezső* drt, én, mint hivatalban legidősebb lelkipásztor a debreceni egyháznak, üdvözölhessem. Nagy élve-zettel és figyelemmel hallgattuk beköszönő beszédét, amely sejteti velünk, hogy a gondvi-selő nagy Isten miközben való lelkipásztort adott az ő személyében.

E szavak után hosszú szép beszédben so-roltta föl amaz örök nagy érdemeket, amelyeket *Baltazár Dezső* dr. püspök szerzett, arány-lag fiatalon és rövid pályafutása alatt, amely pálya szépségben és tettekben, eredményes munkában gazdag.

Végezetül a mindenható Isten áldását és végtelen kegyelmét kérte *Baltazár Dezső* re és az ő működésére.

Az üdvözítő beszédre *Baltazár Dezső* dr. meleg szavakkal, hálátelt beszédben válaszolt. Megköszönte az üdvözítést, biztosította az egyházat szeretetéről és arról, hogy minden gondosságával és erejével a debreceni refor-mátus egyház érdekében fog dolgozni.

A presbiterium megéljenezte az új lel-készt, aki erre az egyháztanács terméből el-távozott.

A főiskolai ifjuság tisztelgése.

Féltizenkettőkor az akadémiai ifjuság *Ferenczy Gyula* rektor vezetése alatt inapo-záns tömegben vonult a püspöki hivatal ele. Az ifjuság a gerundiumokkal, a zászlókkal vonult fel. A püspöki hivatal ajtajában mes-sielenő püspököt lelkes éljenzéssel fogadta, a melynek lecsillapítással Nagy István szénior igen szép beszédben üdvözölte *Baltazár Dezső* drt és kérte, hogy eddigi szere-tetét és gondosságát az ifjuság iránt ez-után is tartsa meg és legyen az ifjuságnak mintaképe és atyja.

Baltazár Dezső dr. püspök meghatottan mondott köszönetet az ifjuság lelkes sze-retetének megnyilatkozásáért. Még nem régen — mondta — alig három lusztumnál csak egy évvel több idő előtt maga is az alma mater tagja volt még. Ha végig néz az ifjuság sorain, magát keresi még most is. Azt, amivel neki sikerült leküzdenie azokat az ellenségeket, amelyek az ember tönkreté-lére törnek, az alma maternek köszönheti. — Az Istenbe vetett hit és a tudást. Az is-tennek támogató erejére pedig nagy szük-sége van az ifju embernek. A nyomorúság, az élet nehézségeivel való küzdelemben is ez segíti s akkor is, amikor a dicsőítés, a hűzelgés veszi körül s könnyen meg tántorodhatik. Igéri, hogy atyai keze mindig ott lesz az ifjuság feje felett s ha bárki, bár-mikor és bármiért segítségül odakap, ott fogja azt érezni s megragadhatja. Köszöni a megjelenésükkel felidézett kedves emlékeket, amelyek most lelke elé tödultak.

A püspök az éljenzéssel fogadott beszéd után kezét fogott a széniorral, mire az ifju-ság a szózat eléneklése után elvonult.

Az ünnepi ebéd.

A lelkész-beiktatás programjának kö-vetkező száma az *ünnepi ebéd* volt, amely a Bika-szálló disztermében déli egy órakor vette kezdetét. Ezen a banketten a presbiterium tagjai s a főiskolai tanárokon kívül nagy szá-mal vettek részt a többi hitfelekezet képviselői s a közélet jelesei, akik mint Debrecen város társadalmának új faktorát ünnepelték a refor-mátus egyház legfiatalabb lelkészt.

Az első felköszöntőt *János Zoltán* refor-mátus lelkész mondta. A protestantizmusnak — ugymond — szemére szokták vetni, hogy pusztá negativum, hogy a tagadás elve ural-kodik benne. Ez a protestantizmus félreértése, mert a protestantizmusnak tartalma is van, melyet a maga kis gazdaságában, a maga melegségében ezzel az egy szóval lehet kife-jezni: „Krisztus”. Péter apostol azt mondja, hogy senkiben másban nincsen üdvösség. Ez

a pozitivum a protestantizmusban, hogy mi az üdvösséget, az erőt, az életet, az igazságot, a lelket Krisztusban keressük, a negativum pedig az, hogy elhárítunk mindent, ami közénk és üdvösségünk közé akar állani. E negati-vum arra való, hogy a pozitivumot biztos és erős bástyával vegye körül. Ezért nincs mi közöttünk földi tekintély, ezért vetik a szemünkre, hogy forradalmárok vagyunk. Nem kell megijedni ettől a szótól, hiszen a zürichi refor-mátor azt mondja, hogy a forradalmárok az örökkévalóság vulkánjai.

Beszédének további részében abban látja a mai nap jelentőségét, hogy a protestánsok s különösen a kálvinisták ma egy született de-mokratát ünnepelnek. A kálvinista elvek sze-rint nincs hierarchia, nálunk a püspök is olyan lelkész, mint a többi, primus inter pares, a püspökség egyszerűen hivatal, szolgálat. — Voltaképpen itt nem is püspököt iktatunk, ha-nem lelkészt, aki a maga keresztyén lelkével nem is úgy fogja fel hivatását, mint rangot, méltóságot, hanem mint szolgálatot s ennek a fölfogásnak kifejezést is adott mai székfog-lalójában. Ünnepeink jelentőségét éppen az a szolgálat adja meg, amelyre Debrecen legfia-talabb lelkészt beiktattuk és az ő egyénisége, melyet ebbe a szolgálatba belevisz. — A lel-kész hivatásáról terjesztett téves fogalmakkal szembeszállva rámutat a püspök székfoglaló-jának arra a passzusára, melyben olyképp szabta meg a lelkész hivatását, hogy hirdesse az evangéliumot, az emberek lelkében hitet teremtsen, hogy a hűvek segítségül hívják Isten és üdvözüljenek. Ő tudja legjobban, hogy nemcsak abban áll a keresztyén egyház ren-deltetése, hogy megtérítsen, hanem és főkép-pen abban, hogy az emberi társadalmat emelje föl a krisztusi elvek magaslatára. És *Balta-zár Dezső* a tettek embere, aki az ígét nem-csak prédikálni akarja, de cselekedni is fog, a tettek munkás, fáradságot nem ismerő, lan-kadatlan emeberét üdvözöljük benne. Sokat várunk tőle, amit csak izzig-vegig, tetőtől-tal-pig, testestől-lelkestől férfútól várni lehet. Az ő búcsúzóbeszédében azt mondta a böszörmé-nyieknek, hogy a koporsóban nem lesz a mi-enk. A teste nem lesz a miénk, de a lelke, a tettereje, a szíve az izzig-vegig, a jussunkat és kívánjuk, hogy arra, amit *Balta-zár* az ő böszörményi búcsújában mondott, nagyon soká kerüljön a sor. Isten hozta köz-tünk, Isten tartsa meg, áldja meg, Isten él-tesse.

Hosszas, lelkes éljenzés és taps követte a gyönyörű beszédet s az ünneplő társaság tagjai tömegestől siettek a szónok és a püspök üdvözlésére.

Ferenczy Gyula dr. főiskolai igazgató a kollégium nevében köszöntötte a püspököt, *Kerékgyártó János*, a ref. tanítótestület elnöke a tanítószágnak, *Materny Lajos* ág ev. fősze-peres a maguk egyházának üdvözletét tolmá-csolták. *János Zoltán* újabb tisztségében a test-vér ág. ev. egyházat és a görög katolikus egyházat s azok vezéreit, jelenlévő lelkészei-keket, *Könyves-Tóth Kálmán* ref. lelkész a vilá-giakat, *Márk Endre* udvari tanácsos az izrae-lita és a római katolikus felekezet híveit él-tette.

Kovács József polgármester beszélt ez-után. Bizonyos széttagolódást lát abban, hogy az új lelkészt most vallásfelekezetek szerint üdvözlik, holott itt mint a városi polgárság képviselői van együtt e társaság. — Ennek a szétirányuló hangulatnak az összehozzata-lát akarja eszközölni, amikor az egész város polgárság óhaját fejezi ki abban a kívánság-ban, hogy aki most közénk jött, ápolja azt az áldásos békét, amely nélkül városunk nem ha-ladna s álljon ennek a haladást célzó nagy munkának az élére.

A polgármester beszédét általános lelke-sedéssel fogadta a társaság s miután elült a tetszésnyilvánítások zaja, *Baltazár Dezső* dr. emelkedett szólásra:

— Ha lenne bennem valami hajlandóság arra, hogy igénytelen egyéniségemet tulbec-sülve a nagyozolás léghajóján tegyek búsze kirándulásokat, a most elhangzott szép sza-vak bizonyára cselekedetre változtatnák ben-nem ezt a hajlandóságot. A szeretetnek elem tárult képéből azonban a magam egyéniségé-

nek kicsiny méreteire következtetve vissza s e lélektani művelet közben alázatos köszönettel hajlok meg a szép szavak előtt és a jókívánságra hasonlóval felelek. Ez a diszes társaság, mely az én megörvendeztetésemre gyülekezett össze, nézetem szerint sem osztály, sem politikai, sem felekezeti, hanem általános és egyetemes társadalmi jellegű. És én ennek a jellegnek örvelem a legjobban, mert ebben látom igazolva azt a világnézetet, amely irányt kell hogy szabjon minden lelkipásztor elé, amelynek első parancsolata az emberbaráti szeretet azon az alapon, hogy mindnyájan Isten emberi teremtményei vagyunk, a második parancsolata pedig a testvériség. A szeretetnek ez az általános és ez a minősített formája lesz az én társadalmi magamtartásának mindenkor az irányzata. — Mint nemzet, sokkal jobban meg vagyunk tépve, alázza és letiporva, semhogy egyenesen bűnnek ne minősíthetnék minden törekvést, amely éket próbál verni a magyar egységes társadalmi eresztekeibe. A társadalmi téren csodákat lehet művelni a szeretet ereje által, itt lehet előkészíteni a nemzeti erő kifejtés héroszi korát, amely eleven vágya és imás reménye mindnyájunk szívének politikai különbség nélkül. A társadalmi összeforradást, ennek eszközt, berendezkedését és végcélját, a nemzeti eszme diadalát szolgáljuk ezzel az összejövettel. És amikor hálással megköszönöm, hogy ezt az alkalmat az én igénytelen nevemhez fűzve itt méltóztattak megszerezni, ugyanakkor mindnyájuk egészségére szívem és lelkem teljességéből írtam poharamat.

Szünni nem akaró, zajos élelenség és taps követte a püspök beszédét, amelyet általában, mint a püspök társadalmi tevékenységének programját tekintettek.

Balogh Ferenc főiskolai tanár, mint a debreceni teológiai akadémia neveltjét köszöntötte a püspököt s annak a reményének adott kifejezést, mely a teológia, mely ilyen papokat nevel, a világosságot és a tudományt fogja képviselni akkor is, ha a főiskola eléri a legmagasabb fejlődési alakját is.

Kiss Ferenc esperes zárta be a tósztok sorát. Ő az egyetlen bánkodó, szomorkodó itt ebben a társaságban, mert azt érzi a mai örömmünnepe is, hogy egyházmegyéje elvesztette koronájának legékebb gyémántját. És amidőn szóló a fájdalomnak, a veszteségnek szomorú akkordját belevegyíti az itt elhangzott hozsannákba, csak egyben talál vigaszt, ha elviszítettük őt az egyházmegyében, megtaláljuk Debrecenben. Debrecen nekünk egy fogalom, nemcsak geográfiai hely, hanem az a hely, ahová akárhonnan jövünk magyarok és kálvinisták, mindig a magunk városának tartjuk. Debrecen a mi Mekkánk, mert ez a város tanít bennünket, hogyan kell kulturát, fajt, hitet fenntartani. — Ehez nem vért kell, hanem szív, nem fal kell, hanem a szívek erkölcsé. Debrecen az ő kulturája, magisztrátusa és lakossága olyan metropolissá fejlesztette, hogy mindenkor megmarad nekünk eszményképül. Beszédét e szavakkal fejezte be. Kívánom, hogy Debrecen a mi püspökünk működésének első évében egyetemi város legyen. Ez ebben a városban mindenkinek a hő kívánsága, a legkisebbtől fel a város polgármestéréig, akit az Isten sokáig éltesse. (Lelkes élelenség.)

Ezzel véget ért a pohárköszöntők sora s a társaság lassan oszladozni kezdett.

A fáklásmenet.

Este hét óra után a kollégiumban gyülekezett a főiskolai ifjuság, ahonnan a városháza udvarára ment s itt csatlakozott hozzá a polgárság. Este nyolc órakor inpozáns tömegben vonult a fáklásmenet a püspök lakása elé, ahol **Dávidházy** Kálmán, az ipartestület elnöke üdvözölte **Baltazár Dezsőt** a következő beszéddel:

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Ur! Szeretve tisztelt lelkipásztorunk!

A mai nap örömmünnepe Debrecen város polgárságának, hogy diszes református lelkészi karában üdvözölheti a főtiszteletű urat, mint az egyház egyik lelkészét. Én, midőn a polgárság részéről annak szeretetteljes üdvözlését tolmácsolom, igaz örömmel

ragadom meg az alkalmat s pár szóval elmondom szívem szerint, — de küldöm öhajjal is egyezőleg azt, amit a főtiszteletű lelkész ur lelkészi munkálkodásától várunk, remélünk.

Már püspöki székfoglalója alkalmával elhangzott beszéde mély gyökeret vert szívünkben, mert annak minden szava a felebaráti és testvéri szeretet megnyilatkozása volt. Hallottuk ott mindazt, ami a haladás irányítója. Hallottuk s emlékünke vésztük az: n szép gondolatokat, melyek Önt a hitélet terén lelkesítik, amit oly szép összhangásban tud hozni az emberiség javát célzó nemes törekvéssel.

A mai lelkészi székfoglaló beszéde meggyőzött mindnyájunkat arról, hogy azt a küldetés, amire megbízott, csakugyan az Ön nemes cél elérésére szánja, amely a hiten alapuló bölcseségét, a magyar kálvinista egyházban rejlő anyagi és szellemi erőt értékesíteni fogja nemcsak hitvallásunk követői, de az egész lakosság, az egész magyar hazá javára.

Közzénk jött, mint apostola az igazi ember szeretetnek, kitől reméljük, hogy nemcsak a szószéken, de a társadalmi életben is ki fogja venni részét azon munkából, melyet Öntől várunk, mely az emberiség boldogulására a felvilágosodás győzelmére s városunk nagyra tételére vezet.

Vágyaink teljesítésére merítsen erőt a mi igaz szeretetünkből, ragaszkodásunkból. Lelkesedve jelentjük ki, már e szép napon is, hogy tetteivel egyetértünk, szíve gondolatát magunkénak ismerjük s akire szívvel-lelkekkel reabizuk magunkat. Munkálkodásában támogatjuk, ha erre alkalom nyílik, vele tartunk, ha élünkre áll, büszkén kiáltjuk: — Benned bizunk! Vezess! — Találja fel Debrecenben mindazt, ami munkásságát előmozdítja, őszinte követői s támogatói leszünk.

Isten hozta közénk, Isten éltesse, köztünk! Legyen áldás tetten s kísérje siker munkálkodását! Éljen!

Az üdvözölő beszédre **Baltazár Dezső** dr. rövid beszédben megköszönte a megtisztelő üdvözlést. Szólt beszédében a felebaráti szeretetről, az emberek és felekezetek közötti egyetértésről, amelynek ő mindenkor hiva és ápolója volt és lesz. Ebben a missziójában kéri, támogassák őt.

Az élelenséssel fogadott beszéd után a főiskolai kántus adott elő igen szépen egy dalt, mire a tömeg **Baltazár Dezső** drt élelenezve szótoszlott.

A Hortobágy Szentesiéké (I)

Megfelebbezik a legelőbér emelését.

A rejtelmes meghívóval összegyűjtött értekezletet valóban megtartották tegnap Szentesi uramék és kimondták, hogy a Hortobágy nem Debrecen városáé s hogy jogtalan lévén a legelőbér emelése, az erre vonatkozó közgyűlési határozatot meg kell felebbezni. — Végül pedig kimondták, hogy szervezkedni kell a gazdaközönségnek a Hortobágy kérdése érdekében, hogy megvédjék a maguk dolgait a törvényhatósági bizottságban is. Vagyis ők a törvényhatósági bizottsággal szemben akarnak szervezkedni. Ösmeretesek ezek a vágyak, amelyek Szentesi uramékat lelkesítik és ezek: hogy a debreceni civis minél kevesebb porciót fizessen, vagyis semmit ne fizessen semmiért, de az ő buzáját, ökrét, disznáját minél drágábban megfizessék a fogyasztók. És igazságos osztálynak tartja ez a felfogás, hogy míg a város lakosságának nagyobbik fele a nyomorúsággal verekedő szellemi vagy kézi munkás megrogy a közterhek alatt, addig ő reáfekszik a Hortobágyra, magának követeli s évtizedek biünös gazdálkodása után is el-tiúri, hogy egy 42,000 holdas óriási birtok évenként 94,267 korona 53 fillért jövedelmezen, holdanként két koronát.

Ma már mindenki tudja, érzi, hogy ennek nem szabad tovább is, így maradnia s hiába küzködik ez ellen s hiába értekezik Szentesi uram, ennek meg kell változni, mert

egy város fejlődésének anyagi feltétele rejlik e kérdés okos megfontolásában.

Az értekezleten **Szentesi János** elnököt. Panaszkodással kezdte, hogy a gazdák nehéz viszonyok közt élnek. Drágulnak a legelőbérek, tömörüljön tehát a gazdaközönség, hogy a törvényhatósági bizottság ellen is védje meg a gazdák érdekeit. A Hortobágy a gazdák tulajdona, nem a városé, erre okmányok is vannak, amelyeknek kikeresésére már megbízást is adtak **Bakonyi Samu** képviselőnek. Sürgessék meg **Bakonyit**.

Horváth János nem kívánja fessegetni a kérdés jogi oldalát s tulajdonjog megállapítását, inkább kompromisszumot csináljanak a várossal, most pedig felebbezzék meg a legelőbér emeléséről szóló közgyűlési határozatot.

Ebben is állapotott meg Szentesiék értekezlete; övök a Hortobágy és megfelelőbbézik a legelőbér emelését.

Az egyetemi nagyküldöttség.

Jelentkezések a deputációba.

A mai nappal megindult a tömeges jelentkezés a monstre-deputációba. Ugy Debrecenből, mint a vidékről már igen sok testület értesítette **Kovács József** polgármestert, hogy kik vesznek részt a küldöttségben:

Az eddigi jelentkezések a következők:

Debreceni testületek és egyesületek:

A m. kir. gazdasági akadémia: Ormándy Sándor, Betzko József.

Kereskedő társulat: Fenyéri Zádor Lajos elnök, Bárdos Géza titkár.

Kereskedelmi tanintézet: Fábian Lajos Mór igazgató.

Orvos- és gyógyszerész-egyesület: Kenézy Gyula dr., Csikos Sándor dr.

Ipartestület: Dávidházy Kálmán elnök.

Akadémiai ifjuság: Roncsik Jenő, Osváth Pál, Bányai Lajos, Kolozsváry Kiss László, Janó István.

Csokonai Kör: Tüdös János dr., Kenézy Gyula dr., Szávay Gyula, Körösy Kálmán, Kovács Gábor dr., Kardos Albert dr.

Debreceni Iparoskör: Biczó Gyula, Horváth János, Variassy Ferenc, Csapós János, Mayer Ferenc, Báthori Sándor, Urbanosi Miksa, Tóth János dr., Schvarcz Ármán, Girczis József, Losonczy János, Riesz Henrik, Balogh Elemér, Dávidházy Kálmán, Zeelinger Ede, Éva Péter, Bán László, Dihen László, Krausz Kálmán, Bélyvei József.

Kereskedelmi és Iparkamara: Szentkirályi Tivadar, Debreceni Lajos, Szávay Gyula, Nagy Béla, Rosenthal Ferenc, Fehér József, Leitner Ármán, Rosner Soma, Félégyházi János, Trigarszky Emil.

Debreceni szintársulat: Zilahy Gyula igazgató, Kassay Károly rendező.

Debreceni Zenekonzervatórium: P. Nagy Zoltán.

Ügyvédi kamara: Márk Endre, Szilágyi Imre, Körösy Kálmán dr., Magóss György dr.

Református felső leányiskola: Matócsy László dr.

Izraelita hitközség: Krausz Vilmos főrabbi, Rosinger Lajos, Fenyő Sándor, Burger D. József, ifj. Schvarcz Vilmos, Hochfelder Jakab, Szőlős Dezső dr., Fejér Ferenc dr., Fischer Adolf, Hirschfeld Ármán.

Református főiskola, akadémia: Ferenczy Gyula dr. igazgató vezetése alatt 12 tanár.

Debreceni kölcsönös segélyző egyesület: Szántó Sámuel.

Debreceni állami redliskola: Fazekas Sándor, Horvay Róbert dr., Nádasz Lajos, Kardos Albert dr.

Közjegyzői kamara: Lestván Adorján udvari tanácsos.

Görög katolikus egyház: Papp János esperes, Kerekes Géza.

Debreceni Kereskedelmi Csarnok: Kernhoffer József, Szöllösi Rezső, Weszecky Zsigmond, Kelen Jenő, Kardos Samu dr., Pongrácz Gyula, Molnár Ernő, Wiener Adolf, Várdi Ignác, Grausz Márton dr., Schusinszky János, ifj. Widder Sámuel, Hartstein Nándor,

Rosinger Lajos, Goldberger Adolf, Békés Lajos, Jakobovits József, Horvát Gusztáv, Ernst Vilmos, Mandel Lipót, Német Dezső.

Mármaros vármegye: Szigeti Zoltan huszti ref. lelkész, Hamvay Lajos dr. ügyvéd, megyei tb. főügyész.

Ugocea vármegye: Szentpály Miklós alispán, Volenszky Kálmán dr., Ráthonyi Ákos, Sváby Sándor, Morvay Zsigmond dr.

Nyiregyháza város: Majerszky Béla postgármester, Trak Béla tanácsnok.

Heves vármegye: Malatinszky György, Keglevich Gyula gróf, Matzky Emil.

Szabolcs megye tizenöt taggal.

A szolnoki kereskedelmi társulat,

a kisvárdai kereskedelmi kör,

a törökszentmiklósi kereskedelmi kör,

a karcagi ipartestület,

a törökszentmiklósi ipartestület, valamennyi több taggal.

Debrecenből jelentkeztek: Pavlovits Károly műépítész, Bruckner Ernő dr. orvos, Rásó Gyula kir. tanácsos, nyugalmazott alispán, Nyiri Ernő dr. tb. főügyész, Molnár Albert birtokos, Török Péter tanár, Freind Jenő dr. tb. főügyész, Burger Péter dr. orvos, Kondor Kálmán főszámvevő-helyettes, Széll Kálmán dr. orvos, Széll József földbirtokos, Kertész Imre földbirtokos, Csanak József nagykereskedő, Geréby Pál földbirtokos, Weszeczky Zsigmond, Erdődy Lajos építész, Degenfeld József gróf ny. főispán, Riekl Antal földbirtokos, Sz. Nagy Kálmán dr. orvos, Szentesi János földbirtokos, Németh András nagyvendéglős, Németh Nándor, Németh Aladár, Kovács Nándor gyógyszerész.

Az indulás idejében változás állott be, tekintettel a vidéki csatlakozásokra. A különvonalat ugyanis abban az időben fog indítani, amint legelső ízben állapították meg, vagyis 26-án reggel 7 óra 20 perckor. E változásról mindazokat, akikhez eddig megkeresés ment, az egyetemi bizottság a következő szövegu levelező-lapon értesítette:

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy az egyetemi köldöttséget vivő különvonalat Debrecenből, újabb beállítás és intézkedés folytán, okt. 26-án nem reggeli 6 órakor, hanem reggeli 7 óra 20 perckor indul.

Tisztelettel
Rendezőség.

A különvonalat délben 12 óra 14 perckor érkezik meg a nyugati pályaudvarhoz, ahonnan a köldöttség tagjai gyalog vonulnak a képviselőház főbejáratához. A gyülekezés a kupola-teremben lesz, ahol a fogadtatás is történik. Az egyetemi bizottság fölkérést intézett és intéz ez uton is a köldöttség ama tagjaihoz, akik nem a 26-án reggel hét óra 20 perckor induló vonattal, hanem már előbb mentek föl a fővárosba, hogy azok 12 órakor a kupola-teremben jelenjenek meg.

Az ágostai hitvallású evangélikus egyház presbiteriuma tegnap délelőtt 11 órakor tartotta meg ülését, amelyen elhatározta, hogy a monstre-deputációban részt vesz és pedig a következő tagokkal: Materny Lajos főesperes, Bárdos Géza, a kereskedő-testület titkára, Haendel Vilmos dr. jogtanár, Horvay Róbert dr. tanár, Handel Vilmos kereskedő, Kolossa Ádám kereskedő, Maver János kereskedő.

— **A képviselőház ülése.** A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc alelnök elparentálta Görgey László képviselőt és felhatalmazást kért, hogy a Görgey halála folytán megüresedett miskolci II. kerületi képviselőt betöltéséhez a szükséges előkészületeket megtehesse. Bemutatja Csanád vármegye feliratát az obstrukció ellen és Hajdumegyének a sajtószabadság biztosítása iránt való kérvényét. Lovász Márton az első kérvény hovatálása tekintetében az elnöki indítvánnyal szemben ellenindítványt tett. Ezután sorra kerültek a mai ülésre halasztott névszerinti szavazások, amelyek az egész ülést kitöltötték.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Színház és művészet.

A színház műsora:

KEDD: Eleven ördög, operett. (Repriz. A. bérlet.)

SZERDA: Egy párizsi regény, színmű. (Repriz. Károlyi Sarolta fellépte. B. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: Bilincsek, dráma. (C. bérlet.)

PÉNTEK: Millió, bohózat. (A. bérlet.)

SZOMBAT: Hoffmann meséi, operett. (Repriz. B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután Ezred apja, énekes bohózat. Este *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (Borbély Lili fellépte. Kis bérlet.)

Millió.

(Bohózat öt felvonásban. Irta: *Beer és Guillemaud*, fordította: *Molnár Ferenc*. Bemutatták a debreceni Városi Színházban 1911. október 23-án.)

A párizsi Palais Royalnak a múlt esztendő novemberétől kezdve nagyon sokáig kaszszadarabja volt a Millió. Valóban, tapsokat és sikert ritka bohózat érdemel meg annyira mint Beer és Guillemaud e kitiűnő alkotása. A szerzők vele a régi jó Labiche, Meilhac, Halévy-féle „üldözési” bohózatot (comédie à poursuite) elevenítették fel s pikantériamentes fehér darabot adtak, amely mindenkor mulattat úgy, mint Flers és Caillavet hálószoza-trükkjei. — Annyi elevenség, szellemes vidámság, ügyes kedélyesség van ebben az 5 felvonásban, hogy a közönség ki nem fogy a nevetésből és lázas izgatottsággal követi vándorutját a milliót.

Mert természetesen, a Millió-ban millióról van szó, mely mint sorsjegyfőnyeremény állít be Michel Boufflettehez, a Montmartre fiatal festőjéhez. A hatodik emeleti padlásszobában, ahol Prosper Bénavent orvosnövendék és Louis Champobert újságíróval van közös háztartásban művésziünk, nagy a felfordulás. De a nyerő sorsjegyet Michel a dolgozókabátjába tette, a kabátot pedig a kedves, Michelbe szerelmes Beatrice, zongoratanitónó csak az imént adta rá gyanútlanul Crochard Tamásra, a vén betörőre, aki a műteremben keresett menedéket az üldöző rendőrség elől. Utána a kabátnak! Crochard egy ócskásboltba vitte, melyet La Tulipe név alatt tart fenn lopott holmik eladására s itt eladja a kiváló olasz énekesnek, Sopranellinek, aki szerepeit veszzi meg a bohémkabátot. Alig tűnt el a boltból a kabát, mikor a rendőrség behatol és Crochard helyett Michelt és Champaubert tartóztatja le, akik a kabátért jöttek. A rendőrségen az ügyeletes annál inkább a Crocard testvéreket látja bennük, mivel Prosper, a remek barát, aki személyazonosságukat igazolhatta volna, ellenük vall s úgy tesz, mintha nem is ismerné őket. Mindezek ellenére Michel és Champaubert elmenekülnek, mert az őrszobában — pompás jelenet — cloroformmal elaltatják a rendőröket. — Sopranellinél vagyunk. Beatrice színlelt szerelmi vallomással leveszi a művésztől a halálrakeresett kabátot, odarohan az ablakhoz s ledobja a lent várakozó Michelnek. De a kabát rohanó autó tetejére esik. Új kétségbeesés . . . Végre, hála a nagy-lelkű Crochardnak, akit Beatrice mentett meg a rendőrségtől, előkerül a kabát. A vén betörő előkeríti, de csak akkor adja vissza, mikor már Beatricet és Michelt, akik régóta szeretik egymást, összehorogtatta.

Ez a mese pompásabbnál pompásabb jelenetekben egész sereg ügyesen megrajzolt típus ad. — A vasárnapi előadás nagy hibája, hogy a tuzásba vitt kihuzásokkal nagyon megnyirbálták a darabot. Sok jó! kidolgozott szerep így semmivé zsugorodott össze, ami még a megértést is nehezé teszi. Prosper, az irigy jóbarát, mély igazságu raiza tökéletesen elveszett. Aki a Palais Royal Lamyját bámulhatta, végtelenül sajnálhatja, hogy Falusy szerepét egy mondatba szoritották össze a rendőrségi jelenetben. Beatricebe is annyi kedvességet s jellemzőt öntöttek a szerzők s itt

alig engedték szólani Paop Etelt. Sajnáljuk azt is, hogy az első jelenetben, — melyet különben igen vontattan játszottak — Vajda Ilonkát szerepeltették. Nem ennek a tehetség, vérbeli művésznőnek való az a szerep.

Színészeink közül Bérczy a legteljesebb elismerést érdemi. E sorok írója Párisban Le Gallottól látti Michelt, de nyugodt lélekkel mondhatja, hogy nem sokkal marad el párisi kollegája mögött. Crochard szerepében Kassay kitiűnő volt, de a sok kihagyás által ez a különben rendkívül érdekes szerep egész szintelenné vált. Ligeti Sopranellit jobban is adhatta volna. Az olasz művészen szerzők a világhíró Carusók finom karikatúráját adják. — Benjamin rendőr alakjában Máthé jó! játszott. Papp Etel, Falussy, Kelemen, Székely, Décsy megállták helyüket. Reméljük, hogy a következő előadások sikerültebbek, összevágóbbak lesznek s sokáig marad műsoron ez a kitiűnő és ügyes darab.

Balázs Jenő.

Eleven ördög. Egy kedves, bájos operett, mely bizony már évek óta nem volt műsoron, jut holnap kedden szóhoz a debreceni színpadon. Konti József szép muzsikájú operettje, az Eleven ördög, melyben össze van halmozva egy csomó szép keringő és induló, kerül felelevenítésre. Ki ne emlékezne Konti József népszerű és kedves operettjeire, melyek maradandó sikert arattak a Népszínház fénykorában, de amelyek közül legjobban az Eleven ördög vált ki. Konti muzsikája ma is tude és kedves, meséje finom és nem avult. A színtársulat szorgalmasan próbál az operettből, hogy annak minden szépségét érvényre juttassa.

Egy párizsi regény. Érdekes drámának lesz a felújítása szerdán, amikor az „Egy párizsi regény” című érdekfeszítő dráma kerül színre. Ezen az estén mutatkozik be Károlyi Sári, a társulat új hősnője, akit Zilahy igazgató Tóth Ilonka helyébe szerződtetett. Az új hősnő Marcellt játssa. A vezető szerepet báró Chevriált Zilahy Gyula adja, kinek ez a szerep egyik legérdekesebb alakítása. A nagyszemélyzetű darab az egész drámai ensemblét foglalkoztatja. Kemény, Szilágyi, Kelemen, Bérczy, Békessy, Ligeti, Papp Tusi, T. Csige Böske, Vajda Ilonka, Tordai Erzs, Császár Kamilla, Lakatos Ilonka mind résztvesznek az előadáson.

Ifjusági előadások. Zilahy igazgató terve vette, hogy a tél folyamán időközönként egy-egy ifjusági előadást tart, kizárólagosan a tanuló ifjuság számára. Az első ifjusági előadás Molier Fösvénye lesz. Az ifjusági előadásokat teljesen külön mérsékelt helyárakba tartják meg.

Letartóztatott festő.

Aki portré helyett nyugtát ad.

Pár hét előtt ismertettük lapunk hasábjain azokat az üzemeket, melyeket *Radványi Dezső* néven *Rosenberg* Mór fényképész ügynök elkövetett. Ez a jól öltözött, borotvált bajszú, szemüveges fiatal ur sorba járta a város lakosságát és arcképekre vett fel megrendeléseket.

Az arcképek, színes, életnagyságu olajfestmények lettek volna és mégis csak potom 60 korona az áruk. Ebből 30 koronát azonnal átvett előlegül, 30 korona az átvétel után fizetendő. Természetesen az elkészítés határideje fixirozva nem volt s így aki türelmetlenkedett, azzal fizette ki, hogy rengeteg a dolga s így még várni kell kis ideig.

— Medd'g? — türelmetlenkedtek a idegesebbek.

— Pár hétig! — felelte a jó Radványi.

Mikor aztán a hetekből hónapok lettek és

a leghosszabb türelemnek is elfogyott a vége. egymásután mentek a panaszok a rendőrséghez és bírósághoz, de a százpróbás *Radványi* mindenkor kivágta magát:

— Kérem, pár hét múlva meglesz!

Sőt annyira vetemedett a merészségben, hogy nemcsak a nevét változtatta önkényesen *Rosenfeldről* Radványira, de a saját arcképét is meghamisította és ráfogta, hogy az, mely a rovott multuak könyvében van, az unokafivére képe.

Közben több helyről érkezett ellene bizonyíték, hogy csalást követett el és számtalan város területéről kitiltották. Am biztos fellépése megtevesztette a hatóságokat s haladékokat adott neki az igazolásra. Ezalatt pedig folytatta tovább üzelmeit, egymásra halmozta csalásait. Lejárt a kapott határidő is, de az igazolás nem sikerült. Éppen újabb haladékokat akart kicsikarni, mikor megérezett az abádszalóki csendőrör köröző levele, mely számtalan szélhámassággal vádolja a „festőművész” urat. Most aztán nem használt sem a kérés, sem a fenyegetés, lefűlelték és elszállították Abádszalókra, ahol ha kitölti a rászabott büntetést, visszakísérik Debrecenbe, a kir. ügyészség börtönébe.

HIREK.

Regényes nász az uralkodóházban.

Károly Ferdinánd főherceg elveszi Zuber Bertát.

A jövődön trónörökösnek, *Károly Ferenc József* főhercegnek házasságára folyt előkészületek miatt tartották vissza a Hofburgban azokat a híreket, melyek most kelnek szárnyra egy másik főherceg küszöbön álló házasságáról. Ennek a házasságnak a híre már nyolc évvel ezelőtt keringett, közvetlenül azután, hogy Lipát Ferdinánd főherceg lemondván rangjáról feleségül vette Adamovics Vilma énekesnőt. Már akkor suttoztak róla, hogy a uralkodóház másik tagja, Károly Ferdinánd főherceg, a trónörökös öcsese, szintén polgárleányt választott hitestársául. *Zuber Bertát*, egy prágai egyetemi professzor leányát, a cseh főváros egyik ünnepezt szépségét. Ugy látszott azonban, hogy sikerülni fog meghíusítani ezt a regényes házassági tervet, amely most, nyolc év után mégis gyönyörű valóságá válik.

Bécsből ugyanis azt táviratozzák, hogy Károly Ferdinánd főherceg, aki most Prágában állomásozik, mint téparancsnok, megnyerte tervéhez a király beleegyezését. — A főherceg lemond rangjáról, nevééről, visszavonul a polgári életbe és mint *Burg Károly* feleségül veszi *Zuber Bertát* kisasszonyt, aki nyolc esztendő óta titkos menyasszonya volt. A király a napokban levelet intéz Károly Ferdinánd főherceghez, közölve vele, hogy elfogadja az uralkodócsaládból való kilépési nyilatkozatát, megengedi neki, hogy fölvegye a „Burg” nevet és évi 40 ezer korona apánást biztosít számára.

Károly Ferdinánd főherceg és Zuber Bertát esküvője a jövő héten megy végbe egy kisebb csehországi városban.

— *Glatfelder püspök a debreceni egyetemről.* Aradról táviratozzák: Glatfelder Gyula csanádi püspök egy újságíró előtt a következőképp nyilatkozott arról, hogy pártolná-e Aradot a második müegyetem létesítése érdekében:

— Most már csak az esetben exponálhatnám magam Aradért, ha szóba kerül komolyan a harmadik müegyetem. Én ugyanis, amikor a csanádi egyházmegye élére kerül-

tem úgy voltam informálva, hogy *Debrecen kapja a harmadik tudományegyetemet* és Temesvár a második müegyetemet. És éppen azért már megígértem Temesvár közönségének, hogy személyem minden súlyával az ő törekvésüket támogatom.

— *A nádudvari kerület függetlenségi föltétele.* A hajdumegyei függetlenségi párt ma Boldizsár Kálmán vezetése alatt felkereste Weszprémy Istvánt, a párt elnökét és följajánlotta neki a nádudvari kerületet. Weszprémy István köszönettel fogadta a jelölést, de gondolkodási időt kért.

— *A törökök megverték az olaszokat.* Konstantinápolyból táviratozzák: Bengázínál 8000 főnyi olasz hadsereg megtámadta a törököket, akik véres küzdelem után megverték az olaszokat. Ezek 800 embert s hadiszereiket a harcra hagyva, elfutottak. A törökök vesztesége 120 ember. — Rómából táviratozzák: A kormány megtiltotta a harcra tudósítások közlését. A *Messagero* annyit írt csak, hogy az olaszoknak véres csatájuk volt, amelyben sokan elesetek és megsebesültek.

— *Az adófelszólamlási tárgyalások.* Az adófelszólamlási bizottság ma kezdte tárgyalásait Szilágyi Imre elnöke alatt a városháza könyvtártermében. A bizottságnak igen sok munkája van, mert rendkívül nagy tömegben érkeztek be felszólamlások.

— *Hymen.* Tegnap esküdtök örök hűséget dr. Rásó Sándor ügyvéd, Hajdúvármegye tb. főügyésze Beölysey Buday Leontina úrnőnek. Tanuk voltak a vőlegény részéről Rásó István főispáni titkár, a menyasszony részéről dr. Örvényi Béla gyógyszerész.

— *Lelkészválasztások.* A debreceni közönség élénk érdeklődéssel kíséri két szomszédos református egyházközség papválasztását. Mindkét választás a tegnapi nap folyamán esett meg a következő eredménnyel: Sárán don megválasztották Holló József szentjobb lelkészt; — Vértesen megválasztották Á. Nagy Sándor újléai lelkészt. — Mindkét egyház érdemes, munkabíró pásztorokat nyert a megválasztottak személyében, kik főiskolánk kiváló növendékei voltak s a debreceni társaság kedves ismerősei.

— *Görgei László képviselő meghalt.* Fővárosi tudósítónk táviratozza: Görgey László országgyűlési képviselő, volt államvasúti üzletvezető ma hajnalban 68 éves korában meghalt. Temetése Miskolcon szerdán délután lesz. Az elhunyt unokaöcsese volt Görgey Arthurnak.

— *A presbiterium ülése.* A debreceni református egyház presbiteriuma tegnap délelőtti ülést tartott, amelyen napirend előtt üdvözölték az új lelkészt, Baltazár Dezső dr. püspököt. Az ülésen kimondták, Márk Endre indítványára, hogy Baltazár Dezső beszédét 1000 példányban kinyomatják. Tudomásul vették Kenessey Béla püspök levelét, amelyben a Kálvineumba való belépését jelenti, tudomásul vették, hogy a tanács a felsőleányiskola fejlesztésére 10.000 koronát adott, valamint azt is, hogy Tóth Istvánnal megkötötték a bérházépítésre a szerződést 1.360.000 korona költség keretén belül. A presbiterium építési ellenőrül Boross Józsefet kérte fel.

— *A vármegyei székház építése.* Holnap, kedden délután a vármegyei székház-építő bizottság ülést tart amelyen az építés folyamáról történi jelentéstétel.

— *A földesi orvosi állás.* Hajdúvármegye főszolgabírája ma hirdetett pályázatot a földesi második orvosi állásra. A pályázat határideje e hó 25-ike.

— *Az áruló hadnagy társa.* Budapesti tudósítónk jelenti: Szimonides Ódön honvédhadnagyot, aki katonai titkokat adott el Olaszországnak, Kossy Antal juttatta annak idején rendőrkézre. A fitaleMBER, aki azóta állandóan Bécsben tartózkodott, vasárnap Budapestre érkezett. A keleti pályaudvaron

a detektívek ismerősnek találták az arcát és igazolásra szólították föl. Kossynál nem volt semmi, amivel kilétét igazolhatta volna, mire bevitték a főkapitányságra. Ott egyik *Mária-Terezia-téren* lakó barátjára hivatkozott, mire kocsiba ültették és kikisérték a *Mária-Terezia* tere. Barátja azonban nem volt ott, hon és így Kossy visszakerült a főkapitányságra. Este nyolc óráig tartották őrizetben, a míg végre megérkezett barátja, aki igazolta. Kihallgatásakor Kossy Antal azt vallotta, hogy még mindig a közös hadügyminiszterium szolgálatában áll s a Szimonides-ügy minden részletének kikutatása a föladata.

— *A böszörményi rablómerénylet.* Még mindig lázasan folyik a nyomozás a hajduböszörményi rablók kézrekerítése végett, báí egy lépéssel sem jutottak közelebb a tettesek személyének kipuhatólásához, mint az első pillanatban voltak. Teljes homályban van ma is a nyomozás, bár oly fontos bűnjel van is a kezében, mint az egyik rabló botjának ölmos fogantyúja. Gyanus mindenki, a ki él s a titkos bejelentések is egymást érik. Míle Pál debreceni rendőrkapitány ma is künn járt Hajduböszörményben s az ottani nyomozó hatósággal együtt igyekeznek valami szálát találni, amely megmutatná a helyes utat ebben a homályban. Egyetlen egy megnyugtató momentumot tudunk a mai napról feljegyezni és ez az áldozatok közérületének a javulása. Angyal Sámuel sebei meglehetősen szárazak, Angyal Andor pedig ma már evett is. Így a szomoruan indult dráma aligha nem kedvező fordulatot vesz. A merénylet kinyomozása most már ország-szerte folyik s a rablók aligha kerülnek el a kiérdemelt büntetést.

— *Felülvizsgálat.* A pavillon-laktanyában ma tartották meg a felülvizsgálatot, a melyre 24 hadköteles jelentkezett. Ezek közül huszonegyet elbocsátottak a katonaság kötelekéből, kettőt póttartalékba helyeztek, egyet szolgálatra utasítottak.

— *A vámospércsi tűzhalál.* Napok előtt hírt adtunk arról a tüzesetről, mely Fülöp József halálával végződött, aki anyósán és feleségén akart bosszút állani és felgyújtotta ezek házat. Azonban a fiist elkábitotta s benn égett a padláson. A falu az eset felett nem tért napirendre, hanem pletykázni kezdett, hogy Fülöpöt a felesége tette el láb alól s azért gyújtotta fel a házat, mert elakarta tüntetni bűnének bizonyítékát. — A holttestet exhumálták s újra megvizsgálták az esetet. Kétségen kívül megállapították, hogy Fülöp maga volt szerencsétlenségének okozója és semmiféle bűneset sem forog fenn. Ebbe most már az asszonyoknak is bele kell nyugodniok.

— *Öngyilkos gyermek.* Még csak tizenhárom tavaszt ért Hajdusámsonban Szabo Lajos s máris megunta az életet. Mert az csak kint, szenvedést hozott a számára. Évek óta betegeskedett, anélkül, hogy valami kis enyhülést talált volna. Megunta a megpróbáltatásokat s a legnagyobb lelki erővel készült az utolsó utra. Tegnap, mikor hozzátartozói távol voltak hazulról, kiment az istállóba, elővette a már előre elkészített köteleket és felakasztotta magát. Mire hozzátartozói visszatértek, már csak kihült tetemet tudták ravatalra helyezni. Ma volt a temetése.

— *Vasárnap a korzón.* Illyés Márton kabai születésű 28 éves csizmadia legény a vasárnapi munkaszünetet arra használta fel, hogy szíve választottját a korzón végig sétáltassa. Itt szembetalálkozott Órsi Gyula neví szaktársával, akivel már rég idő óta ellenséges viszonyban áll. Mikor ez a sétáló párt meglátta, odaszólt a vele együtt haladókhöz:

— Menjünk erről a Sári korzóról! Amivel Illyés Márton bemondása szerint, csakis szaktársát akarta megsejtteni. Ezt pedig egy önértetes legény sem tűrheti felháborodás

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

nélkül. Ő is ezt cselekedte, mire Őrsi a kezében levő nehéz fabottal rátámadt és olyan csapásokat mért a fejére, hogy menten elborította a vér. Nagy csoportosulás támadt e közben, úgy, hogy Elek Lajos 77. számú rendőr kénytelen volt közbelépni s a verekedő feleket szétválasztva, a rendőrkapitányságra kísérte őket. Illyés láttelepet vétegett fel sérüléséről s az ügynek a járásbíró-ság előtt lesz a folytatása.

— **Gyermek a kerek alatt.** Egy pajkos gyermek csintalansága megrázó szerencsétlenséget idézett elő a Széchenyi-utcában. Az egyik ház építkezésénél egy követ szinig rakott szekér állott. A kis Heisler Ida, egy öt éves gyermek játszadozott körülötte, belekapaszkodott a kocsis kerekébe. A szekeret hajtó kocsis természetesen a gyermeket nem látta s így mit sem sejtve, közbesapott a lovaknak. A szekér óriási erővel lendült előre, úgy, hogy a gyermeket a hátsó kerék elkapta, megforgatta és a szekér oldalához vágta. Kétségbeesett sikolyára a kocsis megállította a járművet, mely alól véresen került elő az agyongázolt gyermek. Fején és mellén oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy aligha marad életben. — A kórházban ápolják.

— **Támadás a csendőr ellen.** Nyirkavasról jelentik: A múlt héten az itteni csendőrök egyik tagja a községen kívül teljesített szolgálatot. Estefelé, mikor hazatért, a helység egyik főutcáján szembejött vele néhány parasztlány, akik oly lármát csaptak, hogy kénytelen volt őket csendre inteni. Ám a legények ellenálltak a felszólításnak, sőt Fodor István kirántotta biciskáját és a csendőr felé szurt, aki természetesen kardjával védekezett s a legényeket lefegyverezte. Többen megsebesültek a támadók közül, akiket aztán bekísértek a nyiregyházi kir. törvényszékhez.

Elveszett a nagyállomástól a Salétrom-utcán menve a Miklós-utcaig egy nagy szekérré való vízmentes ponyva, megtaláló jutalomban részesül a Hortobágy gőzmalomban.

— **Fényes Annus és Lakos Vilma és Edith fellépte** iránt óriási az érdeklődés. Már is tömeges előjegyzések történtek Antalffy József könyvkereskedésében. Jegyek a mai naptól már kiválthatók.

— **Meglepő szép nyakkendők** 1 koronától feljebb Frank Testvéreknél.

— **A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet Debrecenben, Piac-utca 73. sz. f. évi augusztus hó 20-án megalakította a XVI-ik új évtársulatát, amelyre már a mai naptól kezdve betáblázás, kezesség és értékpapír fedezet mellett ház és földvételekhez, építkezésekhez előnyös feltételek mellett igen olcsó hosszú lejáratú kisebb heti befizetésekkel könnyen törleszhető minden levonástól mentes kölcsönököt folyósít.** Régi terhes tartozásokat előnyös feltételek mellett gyorsan convertál.

— **Csödtömegeből vett nagymennyiségű áruk** érkeztek! Györfi testvérek. Piac-u. 30.

— **5 korona darabja a valódi gráci Pichler kalapoknak** Györfi testvéreknél. Piac-u. 30.

— **Egy tanuló fizetéssel felvétetik** Györfi testvéreknél, Piac-utca 30.

— **A Magyar Király kávéház tulajdonosának** sikerült a hirneves és itt közkedveltségnek örvendő Berzsényi Ferike szimfonikus női zenekarát megnyerni, hol is estként hangversenyt tartanak Bercon Leo karmester vezetése mellett.

— **Modern faliképekben állandó ujdonságok** Thaisz Arthur papírárúházában.

— **Sárcipőket** a rossz idő beálltával legolcsóbban beszerezhet a Linoleum árúházban Piac-u. 49. Telefon 644. Ugyanitt van az „Usona” világhírű gummi-sarok egyedüli lerakata.

UJ POSZTÓ ÜZLET.

Legújabb divatu bel- és külföldi gyapju szövetek **legjutányosabb** szabott árakban.

Kupfer József

Piacz-u. (Bika szálloda mellett.)

Csatornázási vállalat és ezement csőgyár

Debreczen. Gyár: Miklós-u. 53. Iroda: Széchenyi u. 18.

Tulajdonos SZTUDINKA SZILÁRD mérnök.

Elvállal csatornázási, vízvezeték-bereendezéseket. Raktáron tart saját gyártmányú beton csöveket, kartelen kívüli szolid árakon.

•• Költségvetéssel díjtalanul szolg. l. ••

Sunlight

Gyapju és flanellek részére nincs finomabb és tisztább mosószer mint a **Sunlight szappan**

A Sunlight szappannal mosott gyapjuk összemérese vagy összezugorodása kivanáza.

Kettős darab 30 fillérért.
Nyolcszögletű darab 16 fillérért.
254

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	892.—
Osztrák hitel	636.50
4 százalékos koronajáradék	90.80
Allamvasut	727.50
Jelzálogbank	479.—
Rimamurányi	692.—
Salgótarjáni	670.—
Közüti vasut	792.—

Irányzat: Csendes, kevés üzlet.

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 5%, Berlin 4.5%, London 3.1/10%.

Budapesti gabonatőzsde.

Svarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése.	11.78
Buza októberre	12.08
áprilisra	10.61
Rozs októberre	10.43
áprilisra	9.38
Zab októberre	9.61
áprilisra	8.58
Tengeri májusra	8.58

Irányzat: Gyenge. Készaru 5-10 olcsóbb.

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névrt.	osztalék	1911. szelvényekkel	Kor.
500	50	Debreczeni Első Tktár	800
200	18	Alföldi tktár	370
500	40	Ipár és Keresk. bank	780
200	18	Közgazdasági bank	426
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreczeni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	10	Bankgyűlés	—
200	30	Istvánmalom	700
200	10	Debr. Helyi vasut	—
200	18	Termény és áruraktár	—

Nagy feszültség a pénzpiacon. Bécsből táviratozzák, hogy a pénzpiac még mindig rendkívül feszült s a pénzért majdnem ugyanazt az árat fizetik, mint az 1907. évi válság idején. Ugy látszik, még mindig nincs kizárva a bankruta emelésének lehetősége.

Emelkedik az Alföldi részvénye. — Az alaptőke emelésének hírére az Alföldi részvény fokozottabb keresletnek örvend, úgy, hogy már 370 koronás kötésről is van tudomásunk. Ezen ár különben teljesen indokolt is, mert ha a részvényt osztalék és elővételi jogosultság nélkül 338 koronára limitáljuk,

akkor elővételi jogosultsággal 356 K és a rajta levő osztalékkal körülbelül 370 koronás árfolyamnak felel meg.

A lanyha gabonatőzsde. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a mai gabonatőzsde irányzata igen gyenge volt, amit főként a nagy felmondások okoztak. Felmondott 39 ezer métermázsza buza, 33 ezer métermázsza rozs és 33 ezer métermázsza zab.

Winkler Márton a Termény- és Áruraktár ügyvezető igazgatója. A Termény- és Áruraktár igazgatósága a vasárnapi közgyűlés után tartott ülésen töltötte be a Schmidt Ágost lemondásával megüresedett ügyvezető-igazgatói állást. Az igazgatóság egyhangú választása Winkler Mártonra esett, ki eddig is mint az intézet cégvezetője, a vállalat eredményes működésében irányító szerepet vitt. Örömmel regisztráljuk közgazdaságunk eme fontos intézményében előállott változást mert meg vagyunk róla győződve, hogy a Termény- és Áruraktár az új igazgatóban olyan férfit nyert, aki feltétlen garanciát nyújt arra, hogy képességével, ügybuzgalomával és szakavatottságával nagyot fog lendíteni a vállalat fejlődésén. Winkler Márton megválasztása az érdekelt körökön kívül is igaz meglepedést keltett.

Parcellázás. A Debreceni Ingatlan Értékesítő Vállalat tudvalevően megvásárolta özv. Steinfeld Mihályné horti birtokát. Ezen ingatlan birtokába folyó évi november elsején jut az intézet, mely azt rövidesen parcellázni fogja. Hír szerint már az egész birtokra biztosítva vannak a vevők.

Baisse a Közgazdasági Bank részvényekben. Ugy látszik, hogy az az érdekcsoport, mely vásárlásaival a Közgazdasági Bank részvényeit néhány nap alatt oly magasra fölhajtotta, abbahagyott e részvények felvételével, mert ma már a kínálat nagyobb, mint a kereslet, ugyanezért e papírosért legföljebb 420 koronát fizetnek.

A Termény- és Áruraktár közgyűlése. A részvényesek nagy érdeklődése mellett vasárnap tartotta meg a Termény- és Áruraktár ez évi rendes közgyűlését, melyen Balkányi Miklós dr. elnökölt. Az igazgatóság jelentése jóváhagyólag vétett tudomásul. Az alaptőke szaporítására vonatkozó javaslat a mai feszült pénzügyi viszonyokra való tekintettel alkalmasabb időre halasztott. Az alapszabályok egynemely pontjainak megváltoztatását a közgyűlés kimondotta. A társaság alapítójának s eddigi érdemes ügyvezetőjének, Schmidt Ágostonnak, ki magas korára való tekintettel ezen állásától visszavonult, a közgyűlés méltó elismerését fejezte ki. — A javaslatba hozott 18 koronás osztalék elfogadtatott s tegnap óta már fizetik is. — Szunyoghy Sándor és Lőkövits Márton dr. igazgatósági tagok lemondása tudomásul vétett és az ujonnan megválasztott igazgatóság a következőképp alakult: Degenfeld József gróf elnök, Balkányi Miklós dr. alelnök, Magoss György dr., Bechert Manó, Balkányi Béla. Felügyelő bizottság: Rochlitz Artur, Lukács Ármán, Tafler Ignác, Keller József dr.

Az Osztrák-Magyar Bank szigorítja a váltó-cenzurát. Bécsből táviratozzák: Az Osztrák-Magyar Bank a folyton rosszabbodó pénzügyi viszonyokkal szemben fontos lépésre készül. Szigorubb fogja cenzurálni az ugynevezett pénzügyi váltókat, melyek a bankok tárcáiban vannak és folytonosan teljes összegükben prolongáltak. Utasítani fogja a bankokat szigorubb eljárásra e váltókkal szemben és felszólítja, hogy az ilyen váltókkal szemben az ugynevezett áruváltóknak adjanak előnyt.

Csöd. A debreceni kir. törvényszék ma Lehmann László debreceni építési vállalkozó ellen elrendelte a csödt.

Telek-spekuláció a Sesta-kertben. Köz-tudomásu, hogy a város közvetlen közelében levő telkek árai mily rohamosan szöktek föl az utóbbi időben, de talán sehol sem annyira, mint éppen a Sesta-kertben. Ott, ahol még ugyaszólván hetekkel ezelőtt négyzetölenként 10—15 koronáért lehetett telket vásárolni, ma már 20—25, sőt a Nagykörut közelében 50 és 60 koronát is fizetnek. Ez különben természetes is, mert a már egészen biztosnak vett egyetem ezt a vidéket fogja fellendíteni. Jól tudják ezt a telek-spekulánsok, akik — ugylátszik — ide helyezték át főhadiszállásukat.

Villanvlángok a vasuti mécsesek helyett. Az utazó közönség régi panaszát óhajtja orvosolni az államvasutak igazgatósága. Mint illetékes forrásból értesülünk, a vasuti kocsikban elhelyezett mécseseket a máv. rövidesen leszereli és azok helyébe mindenütt villanyos világítást alkalmaz.

Állatkiállítás Haiduhadházon. Tegnap délután volt Haiduhadházon a szarvasmarha kiállítás, amelyet a Hajdúvármegyei Gazdasági Egyesület rendezett. A kiállítás fényesen sikerült s azon a környékbeli gazdák igen szép számú s minőségben is kiváló állatanyagot állítottak ki. A zsüri 800 korona jutalmat osztott ki a kiállító hajduböszörményi, haidunánási és hajduhadházi gazdák között. Az első díjat Csorvási László hajdunánási gazda nyerte el. A gazdasági egyesületet Medgyaszay Miklós és Rác Lajos titkár képviselte. Délután két óraker banket volt, amelyen Kovács Gyula alispán, Szabó Lajos lelkész, Simon Károly igazgató-tanító és Nábráczky István mondtak felköszöntőt.

Fizetéseképtelenség. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenséget jelenti: Warm Z. és Társa (Budapest, csőd).

ÉRVÉNYES-E AZ ISTVÁN-MALOM BEOLVASZTÁSA?

Vitás a közgyűlési többség.

A debreceni István-malom szeptember 28-iki közgyűlésének a Borsodmiskolciba való beolvasztást kimondó határozata ellen — amint jelentettük — a malom önállóságáért harcoló részvényesek keresetet nyújtottak be. A minap ismertettük már e kereset gondolatmenetét és kiemeltük azokat a főbb pontokat, amelyeket a kereset mint abszolút érvénytelenségi okokat tár a kir. törvényszék elé. E helyen a kereset egyik legérdekesebb fejezetét óhajtjuk ismertetni, nevezetesen azt a passzusát, amely azt igyekszik bizonyítani, hogy a beolvasztást proponáló határozati javaslat nem nyerte el az alapszabálykövetelte kétharmad többséget.

A közgyűlés jegyzőkönyve szerint — mondja a kereset — az elnök azzal hirdette ki a határozatot, hogy mellette 1683, ellene 348 szavazatot adatott, tehát az a jelenlevők szavazatának több mint kétharmada fogadta el. Ez az összeállítás azonban nem áll. Az alapszabályok 27. §-a szerint a jelenlevők szavazatainak, tehát nemcsak a tényleg leadott szavazatoknak kétharmada szükséges, jelenvolt pedig a jegyzőkönyv szerint a javaslat mellett leadott 1683 és ellene leadott 348, együtt 2031 szavazaton kívül még 69 olyan részvényes, — akiktől az igazgatóság a szavazati jogot megvonta — 673 szavazattal és jelenvolt az igazgatóság által is szavazóképesnek elismert 18 részvényes 290 szavazattal. Ez együtt 2994 szavazatot, amelynek kétharmada 1996. De ebből is levonandók, mint anyagilag és személyileg érdekeltek, a társulat tisztviselői, vezérigazgatója, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai, valamint a jogtanácsosa, akik az alpszabá-

lyok 39. §-a szerint szavazati jogukat nem gyakorolhatták volna, de akik egy-kettő kivételével leszavaztak. Így a javaslat mellett a jelenlevők 2994 szavazatából 1226 szavazat maradt.

A továbbiakban abban az összeállításban fejteti a kereset a szavazatok arányát, a mely szerint az 1910. december 31. után átrt részvények tulajdonosai még mint jelenlevők sem számítanak. Ez esetben jelenvolt a tényleg leadott 2031 szavazatot tulajdonosán kívül még az a 18 részvényes, akik kaptak ugyan szavazati jogot, de nem szavaztak. — Ezek 290 szavazattal bírtak. Ezt a 290-et hozzáadva a leadott 2031 szavazathoz, ki-ön 2321 szavazatot, tehát az igazgatóság javaslata mellett leadott 1683 szavazatból az érdekelt szavazatok levonása után maradó 1226 szavazatot így sem adja ki a kétharmad többséget.

De a valósággal leadott 2031 szavazatot tekintve is, szintén le kell vonni az érdekelt szavazatokat: tehát a javaslatnak is így 1226 szavazata volna s így a valósággal leadott 2031 szavazatnak itt sem volna meg a kétharmada.

Ha pedig létezőknek csak azokat a részvényeket és azokat a szavazatokat tekintjük, amelyek egymással szemben állnak, tehát a javaslat mellett leadott 1683 szavazatból az érdekelt levonása után maradó 1226 szavazatot és a javaslat ellen leadott 348 szavazatot: — ez esetben meg volna ugyan a kétharmad többség, de nem használna semmit, mert nem volna meg a közgyűlés határozatképességéhez szükséges részvény. Az 1226 igen szavazatot leadó részvényesek által ugyanis együtt 1733, a 348 nem-mel szavazók által pedig 505 részvény volt képviselve, ez együtt mindössze 2238 részvény, holott a határozatképességhez 2500 részvény képviseltetése kellett volna. Ha pedig levonjuk azoknak a szavazatait, akik a nevükön vezetett részvényeknek nem tulajdonosai, akkor a levonandó szavazatok mennyisége éppen 400-ra rug; maradna tehát a javaslat mellett leadott érvényes szavazatok mennyisége 1226 — 400 = 826, illetve a határozatképességhez 1838 részvény.

A keresetet eKemény Mór dr. ügyvéd a következők képviseletében adta be: Degenfeld József gróf, Kovács József polgármester, Kovács Józsefné, Márk Endre udvari tanácsos, Tabay József, Peczkó Ernő dr., Ferenczy Gyula dr., Szántó Győző, Tafler Ignác, Varga Pál, Magoss György dr., Willez Mór (Budapest), Hartstein Lipót, Deutsch Sámuel, Karai Sándor, Káposztás János, Farkas Lehel, Link Lipót, Ormódy Lajos, Handtel Vilmos, Havas Kálmán, Sámy Béla, Katz Mihály, Lusztig Károly, László Elemér, báró Schwaben-Durneisz Gyuláné sz. Reviczky Melanie, Fürst Ödön, Degenfeld Ottó gróf, Kallós Lajos, Sipos Ferenc, Czegléd András, Sztráda Gyula cs. és kir. huszárkapitány (Miskolc).

Az ügyben a perfelvételt október 30-ikára tűzte ki a bíróság.

Van szerencse m a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy angol és franczia

nőruha divattermemet

József kir. hercege u. 14. sz. alá helyeztem át.

Szives megkeresést kér

KATZ RÓZA

József kir. hercege u. 14. sz.

Olesó kamat mellett 5 esetleg 10 évi

visszafizetésre kölcsönöked ad, valamint **kereshedőli követeléseket** leszámítol a

Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvel József.**

— Az önrablásban nincs igazság. Képzeld a hugom. Feodor leánya vonzódik hozzá. Egy csónakoshoz, aki tíz koronáért csónakokat hajtott. Rudolf gróf még azt is állítja, hogy szerelmes bele. Azt nem hihetem. Bizonyára van határa annak is, amit Ulusia tehet.

— Ezt kétlem. A nő ha szeret, a szerelmében demokratikus érzelmű, de autokrata a cselekedeteiben. Ha elhatározta, hogy a felesége lesz, akkor a császár sem akadályozhatja meg benne. Ismered a fajt püspök ur. Épen azért, ha nem akarsz tragédiákat előidézni, óvakodj. A legény imádja, de nem ahogy megérdemelné. A jelenlétében a papot adja, a Madonna képe előtt, vagy a Madonna álmkép alatt. Ugy áll előtte mint a mennyország és a föld, az emberiség és az istenség. De nem hiszem, hogy feleségül venné Ulusiát, ha a lány azt akarná.

A püspök hangosan felnevetett.

— Kedves tábornok uram, úgy látszik haladunk. Te is elismered, hogy az örült, aki a bányákból került elő. És mégis házasságról beszélsz. Gyere, gyere, beszéljünk úgy, mint józan emberekhez illik.

— Igyekszem püspök ur. Egy megbízottam elment ma Rábkába a bánvába és ott keres adatokat. A fiatal angol Jaiceba ment, hogy megtudja, él-e még Arthur barát. Azt hiszem, hamarosan tisztában leszünk.

— És ha mit sem bizonyíthatunk?

— Óh, akkor tovább megy, némi intalomal és az ígéretünkkel, hogy nem esik bántódása.

— De ha lesznek bizonyítékok?

— Akkor azokat a bíróság elé terjesztjük. Nincs más megoldás. Ha neki van igaza, akkor az övé minden. Ha nincs igaza, becsukják és vége.

A püspök már épen mondani akarta, hogy bárcsak úgy lenne, de a vén katona arcán valami komoly kifejezést fedezett fel, tehát a fiatal angolra terelte a szót.

— Találkoztál már a fiatal lorddal? — kérdezte.

— Igen.

Mi a véleményed felőle?

— Hogy elviszi Ulusiát Londonba, ha csak a hadsereget nem mozgósítják ellene.

— És ez az örület, ez a szerelem?

— Az elmulik. A feje tele van bolondságokkal, amit a bányákban szerzett. Majd az idő megteszi a maga dolgát. A mienk azonban veszedelmesebb, mert becsületről és vagyonról van szó.

A püspök szomorúan ismerte el, hogy úgy van és azzal, hogy sürgős a dolga, az Erlach-palotába sietett. A tábornok az ablakból nézte, amint a hatalmas kocsí elrobogott.

— Szeretném látni ember — mondta magában. — Kíváncsi vagyok, a szegény áldásra szorulókkal találkozik-e ma.

(Folyt. köv.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékeket csatolni.

Levelezés.

Melyik uri leány volna hajlandó levelezni bankfiúval. Azok irjanak „Lovag” jellegre a lap kiadóhivatalába.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is Értekezhetni Yongworth, Batthyányi-u. 6. Virágüzletben.

Ragasztó munkás felvétetik Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-utca 13.

Csekély fizetésért, tanulóleánynak ajánlkozik 15 éves leány varrodába, cím a kiadóba.

Fiatalkalaposok mosást és vasalást elvállalok, Kigyó-u. 5.

Újnyes szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik Piacz utca 71. I. emelet.

Egy hifutó leány kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes szücs segéd, ki női munkákban jártas kerestetik. Czim a kiadóban.

Szülőfelügyelőnek, irodaszolgának, pénzbeszedőnek, vagy gazdaságba gazdának ajánlunk józan életű 43 éves ember. Czim Hadhaz, Balog József 572.

Legjobb és legszébb
Czipők Daniel aruházában
TELEFON 501
Solnaki Debreczen,
Piacz. u. 49. postával memben.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csomagesajtok, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piacz-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Hiány nincs, mert czipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári áron kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Mész. Ha olcsó meszet akar venni, csak Szügyi hez kell menni. Szügyi mésztelep Bánffy u. 6. Telefon 945. (Hungária malom mellett.)

Üzlet mozzai engedélyvel, banknak stb. kiadó Hunyadi-u. 7.

Butorok és szőnyegek legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvétetnek.

A saját készítményű czipő áruházban

férfi amerikai czipők 12 K-ól 28 K-ig kapható a legzebb és legtartósabb kivitelben, ugyancsak női és gyermek czipőket még nem létező olcsó árakban lehet most beszerezni

FISCHER MENYHÉRT
saját készítményű czipő áruházában Piacz-utca 9. szám alatt.

Vámospércsen 40 holdas tanyabirtok szép szőlővel és egy 20 holdas tag kis szőlővel, épülettel, — H.-Böszörményben három ház eladó. Debreczeni ingatlanért is elcserélendő, vagy bérbe kiadó. Böszörményben a Vénkertben és Debreczenben a Boldogkertben házhelyek eladók. Értekezhetni Debreczenben, Varga-utca 43. szám alatt a tulajdonossal.

Eladó 6 darab ebédlőbe való szék. Czim a kiadóban.

Különféle.

Ha jól akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piacz-utca 85. az (Uj-utczában.)

Kalapos műhelyemben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyancsak női kalapokat átalakítok divatos formára Piacz-u. 38. Főposta mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Hová menjünk? A Farkas-féle uj orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Kosárlonoda, gyermekkosci raktár Kossuth-utca 25. Javitásokat készítünk.

Van szerencsém értesíteni, hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Schvaritz Daniel a Városházával szemben ismét közvetít mindennemű árukat részletfizetésre.

Jakobovits telepen a Buday Ézsás-utca végén két ház kiadó. Értekezhetni Piac-u. 58. földszint 8. alatt.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos " József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorú kivitelben, mérsékelt áron.

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cím táblát és mindennemű vésést olcsón készít

Első Debreczeni Vésnöki Műterem
Batthyány-u. 22. sz.

Készpénzért

egy tömegben vettünk ruhakelméket, selymeket, mosó árukat

—: vásznakát, azoknak eladását —:

e hó 23-ikán megkezdjük.

Hétfőn, Kedden, ruhakelme eladás.

Minden darabon az ár jelezve van.

Wallerstein Fülöp Fiai

Kossuth u. 8. Patika mellett. (Kölcsönsegélyző-palotában.)

Elsősorú áruk. Meglepő olcsó árak.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETELLEN TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy Hatvan-utca 10. szám (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő elsősorú divattermet nyitottam.

Becsés pártfogást kérve

Weisz József
angol női szabó.

Mint a naptól

a mezőig, úgy fehérítették a ruha az üstben, fél-órás főzés után

Persil

önműködő mosószer

ált. l.

Vakító fehér ruha!

Dörzsölés nélkül!

Refe nélkül!

„Persil” meglepő hatása dacára nem tartalmaz clort és általában ár almas alkatrészeket, melyért jótállás vállalatik.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien, III/1.

Kapható mindenütt.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) tükörök.

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képretevezések legjutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u. 13.

Levelező-lap hívásra azonnal jövünk

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság
tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy Hunyadi-u. 10. sz. alatt

építő és műszaki irodát nyitott.

Eivállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtanul készít költségvetést és szolgál tanácscsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

Simonffy utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi utca 6.
GÖZMŰSŐ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézőndők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Hajnal Mulató

Petőfi-tér és Deák Ferencz-utca sarkán.

Megnyilik!

Október
28
szombat

Pazar fényvel és kényelemmel átalakított helyiség a
Széchenyi kávéházban!

Világvárosi műsor.

HAJNAL GYULA igazgató tulajdonos.

Telefon 978.

Telefon 978.

Miért

ne fogadjunk el

M-á-ást!!

csak óriás

FEDÁK

CIPŐCRÉM-et?

Mert **szép fényt ad**

Mert **Elegáns tőle a lábbeli**

Mert **puhán tartja**

Mert **Nem rongálja**

Mert **Vizhatlanná teszi**

a bőrt

Mert **a legkényesebb izlést**
kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz,

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli

olcsóság.

Amerikai ozipó újdonságok
legnagyobb választékban, legolcsóbb szí-
goru szabott árakban, kizárólag
GLÜCKEDE
cipő nagyruházában
Piacz- és Kossuth-u. sarok. :
Telefon 602.

Átmeneti felöltők
24 koronától
feljebb kaphatók
Grünfeld Adolf és Társa
Legolcsóbb férfi- és fiu ruha
áruházában
DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Ertesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására
hozom, hogy

butor tizletemet

az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig
is volt Piacz utca 44. sz. Dr. Ujfalussy-ház udvari
helyiségébe helyeztem be, hol is óriási válasz-
tékot tartok mindenféle stíli asztalos és kárpitos
butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal
készben. Tisztesség és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kár-
pitos és díszítő műhely Deb-
reczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

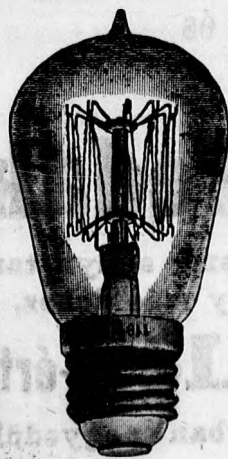
Naponta frissen pörkölt kávé
különlegességek

Friss Sándor

Ízser és csemege kereskedésben
Piacz-utca 83. szám alatt (az Ált. For-
galmi bankkal szemben.)

Villanyüzemű kávépörkölt a kirokban.

Tessék a közlre ügyelni!

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fényvel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek
Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Minden helyzetben, tehát fölkelő állóan, fer-
dén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.

MARTONFALVY EMILNÉ

Piacz-u. 58. sz. alatt. (Iparbank épületében.)

Ajánlja a legnagyobb választékban boákat, karmantyukat, mullokat és
mindennemű szörme árakat a legolcsóbb szabott árakban.

Kovács Gyula és Társa női divattermei

DEBRECZEN, Főtér 55. sz. (Hungária kávéház mellett.)

Legszébb kivitelű Őszi felöltők hölgyek és leányok részére, a legdivatosabb Téli
kabátok angol és sima szöveteiből. Püsch és bársony kabátok dus választék-
ban. Szörme kabátok, városi bundák. Gyermek felöltők minden nagyságban.
Cosztümök, Pongyolák, színházi blousok és divat aljak, színházi és esti
köpenyek minden színben, elegáns kivitelben. Szörme boák, mullók a leg-
jobb szörme fajokból. Leány és gyermek garniturok dus választékban.

Kötött kabátok divatos színekben és kivitelben
a legolcsóbb szabott árak mellett.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tuda-
mására hozzuk, hogy temetkezési intézetünket a mai
kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, új gyászokocsiakkal, dísz-
letekkel szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készü-
lékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítve) teljesen szegek nélkül végzünk.
Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes fel-
ügyelet és közreműködés mellett végzünk. Elvünk a tisztességes verseny.
Gyászos házaknál kegyeletisértően nem tolakodunk Csakis személyes
meghívásra jelentkezünk temetések felvételre végett.

Kunsertés pora

(Óvizer.)

Próbálja meg! - 20 perccel megússza a vést.
Disznója mindég egészséges, ellentálló lesz.

Non plus ultra.

Már az András napi malacoknak kezdeni kell adni.
hogy a tavaszi s nyári betegségek el ne vigyék.

Ajánló információt ad: Nagy Lajos, Gombos, Kuczik, Gyarmati üvegkereskedő, Némethy L. stb. részben nagyhizlalo urak Debreczenben. Szádeczky László urad. intező ur Boczonád (Heres m.) gróf Zichy Géza tetéleni, Gosztonyi Kálmán Pa Alatkai. gróf Bánffy Dénes Sznygyfalusi. Mihalovits theiszovádi Pálffy Denes taksafalvi, Csapó István Pa Istvánbelki (u. p. Földes) Balogh Tihmér Szentkozmai, (up. Ber-ujfalu) Elek Dezső Demecseri, gróf. Degenfeld József, Csomaköz, Homokitag, Pelei Ugron Ákos, Ugron Zoltán, fiatfalvi stb. uradalmi. Nagymélt. és Rtizletű Dr. Páltházr Lezsó püspök ur Debreczen, Nt. Rác Lajos ref. lelkész ur Micske, Rtiszt. Lovischek Mihály Karász, Nt. Szücs László ref. lelkész Csátár, Pospiss Géza föld. ur Pa Kettős (u. p. Mező-Sas) s Békés vmegyének majdnem minden nagy és kisbirtokosa.

Számtalan elismerő levél!

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tisza-
palota) és Jóna Jóna drogeriájában. 1 do. oz 2 korona.

Figyelmeztetés: Ne tessék ezt hólmi vásári portékával os-zetéveszten, bár nem állítom,
hogy ezzel a sertésvész problémája meg van oldva, de a hirdett svindlik közt, egyedül bir komoly
gyógyértékkel mit aránylag kis hirdetéssel elért elterjedtsége bizonyít legjobban,